30-lecie zwycięstwa Solidarności – 1989 r.

Społemowiec Warszawski

MIESIĘCZNIK WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPOŻYWCÓW

Rok 57 nr 6 (628) WARSZAWA, czerwiec 2019 r. Cena 5,00 zł (plus VAT)

Zgromadzenie Wspólników MAH Społem

Dla spółdzielni

Podczas obrad, od lewej: Jadwiga Wójtowicz-Garwoła, Ryszard Jaśkowski, Anna Tylkowska.

27 maja br. w spółdzielczej, warszawskiej restauracji „Rozdroże" obradowało Zgromadzenie Wspólników Mazowieckiej Agencji Handlowej „Społem" Spółki z o.o. Zatwierdzono sprawozdania Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki za rok 2018 i udzielono im skwitowania oraz dokonano podziału zysku netto za rok 2018. Zgromadzenie otworzyła i serdecznie powitała wspólników i gości, a wśród nich prezesa Zarządu KZRSS Społem Ryszarda Jaśkowskiego, prezes Zarządu MAH Jadwiga Wójtowicz-Garwoła.

Na przewodniczącą Zgromadzenia wybrano przewodniczącą Rady Nadzorczej MAH Annę Tylkowską, a na jego sekretarz Grażynę Gąstał, sekretarz Rady Nadzorczej MAH. Po przyjęciu porządku obrad i protokołu z poprzedniego zgromadzenia, oklaskami przyjęto roczne sprawozdania, obrazujące nie tylko, uzyskane dzięki pracy Agencji kolejne, pozytywne roczne wyniki finansowe, ale i korzyści dla spółdzielni. Sprawozdania ponownie wykazały systematyczny postęp w umacnianiu konsolidacji spółdzielni 23-letniej już Grupy MAH oraz w budowie pozytywnego wizerunku spółdzielni społemowskich.

W związku z nadzwyczajnym jubileuszem 150-lecia spółdzielczości społemowskiej, MAH wykorzystała go szeroko na plakatach, banerach i w internecie. Jest to znakomity wzorzec do upowszechnienia we wszystkich placówkach Społem w całym kraju! To jedyna, niepowtarzalna okazja dotarcia, zwłaszcza do świadomości **młodych pokoleń, z wiedzą o najstarszej, zaufanej polskiej sieci handlowej. Szczególnie o jej dorobku i zasługach, o niezawodnym znaku SPOŁEM od pokoleń.**

Więcej na str. 3 ▶

Patronat Prezydenta RP

Jak poinformowano na oficjalnej stronie internetowej Prezydenta RP, na wniosek Ryszarda Jaśkowskiego – prezesa Zarządu Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Spożywców „Społem", prezydent RP Andrzej Duda objął Patronat Narodowy nad Obchodami 150-lecia polskiej spółdzielczości spożywców SPOŁEM, a w szczególności nad uroczystą Akademią, wieńczącą jubileusz na Zamku Królewskim w Warszawie 12 września 2019 r.

O objęciu Patronatu poinformował 23 maja br. w liście do prezesa Ryszarda Jaśkowskiego, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Wojciech Kolarski. W imieniu prezydenta podziękował za zaproszenie do objęcia Patronatu Honorowego nad obchodami 150-lecia spółdzielczości SPOŁEM oraz napisał, co następuje:

„…Przygotowywane jubileuszowe uroczystości będą doskonała okazja do zaprezentowania bogatej historii Państwa Związku, a także do przypomnienia chlubnych, obywatelskich postaw członków spółdzielczości spożywców oraz ich przywiązania do patriotycznych wartości.

Z przyjemnością informuję o objęciu nad tą szacowną rocznicą Patronatu Narodowego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Patronat ten ustanowiony został przez Prezydenta RP nad projektami, które wpisują się w obchody Stulecia Odzyskania niepodległości i służą godnemu upamiętnieniu oraz upowszechnieniu patriotycznych postaw, dokonań i aspiracji Polaków.

Ponadto chciałbym powiadomić o przekazaniu Państwu z tej okazji specjalnego prezydenckiego dyplomu. Pragnę wyjaśnić, że wnioskodawcy, którym udzielono Patronatu Narodowego, mogą jednocześnie ubiegać się o patronaty honorowe innych osób i instytucji, a informację o tych patronatach honorowych uwidaczniać obok Patronatu Narodowego Prezydenta RP…"

List zakończono życzeniami „pomyślnego przebiegu rocznicowych obchodów".

Naukowa retrospekcja

Prezes Ryszard Jaśkowski otwiera konferencję. Obok siedzą od lewej: dr Aleksandra Bilewicz, prof. Zofia Chyra-Rolicz, prof. Romuald Turkowski i dr Ruta Śpiewak.

W historycznym gmachu Społem w Warszawie przy ul.Grażyny 13/15, w Sali im. Ireny Strzeleckiej, 15 maja br. Zarząd KZRSS Społem zorganizował konferencję naukową poświęconą 150-letniej historii spółdzielczości spożywców w Polsce. Patronat honorowy nad nią objęła wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska, a wśród jej uczestników znaleźli się działacze społemowscy, w tym byli prezesi Związku Bogdan Augustyn i Jerzy Rybicki. Konferencję otworzył i gości powitał prezes Zarządu KZRSS Społem Ryszard Jaśkowski.

Następnie wysłuchano kolejnych wystąpień naukowców: **prof.Zofii Chyra-Rolicz** z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach o powojennych losach spółdzielczości społemowskiej; **prof. Romualda Turkowskiego** z Instytutu Historycznego UW o narodzinach idei tej spółdzielczości na przełomie XIX /XX wieku; **dr Ruty Śpiewak** z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN o nowym spojrzeniu na myśl spółdzielczą z pozycji współczesnych kooperatyw spożywczych oraz **dr Aleksandry Bilewicz** także z IRWiR PAN o Społem w okresie międzywojennym i czasach okupacji niemieckiej. **/Na stronie kzrss.spolem.org.pl można odtworzyć 2-godzinny film-relację z konferencji/.**

26 czerwca br. o godz.12, znowu w Sali im. I.Strzeleckiej, Zarząd KZRSS Społem organizuje drugą konferencję naukową, tym razem poświęconą społecznej działalności spółdzielni spożywców w okresie ostatnich 150 lat. Problematyka ta obejmuje m.in. aktywizację kobiet, społemowskie spółdzielnie uczniowskie, kluby sportowe, zawody latawcowe, spartakiady, zespoły chóralne i muzyczne, ośrodki Praktyczna Pani, ośrodki wypoczynkowe, jadłodajnie i bary mleczne, wspieranie szkół, opieki społecznej, zdrowotnej, ekologii, kultury i sportu. Wstęp wolny.

Więcej str. 4 ▶

Nowe sklepy

Tegoroczny maj, to okres zwieńczenia nowych inwestycji WSS Wola. 9 maja, przy al. Solidarności 92 otwarto bistro PRZYSTANEK 16, nowatorsko połączone ze sklepem mięsnym, o którym szerzej pisze na str. 3 nasza koleżanka red. Jola Jędrzejewska i na str. 8 nasz felietonista Smakosz. Już w ubiegłym roku pisaliśmy w październiku o tym rewelacyjnym projekcie. Natomiast 15 maja, nastąpiło otwarcie nowego klasycznego spożywczego sklepu osiedlowego, przy ul. Redutowej 52.

Właśnie ten sklep znajduje się na parterze, zasiedlanego od kilku miesięcy nowoczesnego 8-piętrowego budynku Redutowa Park, którego WSS Wola jest współinwestorem. Posiada on 64 mieszkania o pow. 48-81 mkw. Obok społemowskiego sklepu są w nim m.in. piekarnia gruzińska, studio fryzjerskie, a po sąsiedzku kwiaciarnia, lodziarnia z ogródkiem i apteka.

Sklep przy Redutowej 52 ma 226 mkw. powierzchni sprzedażowej, na której pracuje 13-osobowa załoga na czele z jej kierownikiem **Krystianem Modzelewskim**. Podczas otwarcia, prezes WSS Wola **Janusz Szczękulski** życzył młodej załodze wysokich obrotów i wiernych klientów. Ten zgrabny lokal wyróżnia nie tylko idealne, przejrzyste ułożenie działów i towarów, ale także jasne drewniane elementy regałów i ledowe oświetlenie. Są tu wygodne przejścia między regałami i odpowiednie wózki na zakupy.

Jak zapowiada nam szef marketingu **Dariusz Sapela,** wkrótce nastąpi otwarcie po modernizacji sztandarowych Delikatesów WSS Wola u zbiegu al. Solidarności i ul. Jana Pawła II. Na klientów czeka tam kilka niespodzianek, m.in. nowy koncept garmażeryjny sklepu.

Więcej str. 3 i 8 ▶

Uradowane dzieci w Universamie Grochów.

DZIEŃ DZIECKA

Dzień Dziecka wykorzystały spółdzielnie społemowskie do uatrakcyjnienia sprzedaży dla naszych milusińskich. I tak np. Mokpol na parkingu przed swoim Megasamem na Ursynowie zorganizował reklamowany na plakatach i w internecie piknik. Natomiast WSS Praga Południe zaprosiło małych klientów wraz z rodzicami do Universamu Grochów, gdzie również czekały liczne atrakcje. Dzieci chętnie korzystały z możliwości konkursowego rysowania sklepu na Ursynowie oraz malowania swych buziek, przy obu pla-cówkach. Obok tego chętnie częstowały się słodyczami, napojami i balonikami, przy okazji degustacji.

Przed Megasamem wcześniej, 17 maja odbył się też piknik, na którym klienci wówczas w pochmurną pogodę, raczyli się hot-dogami i grillowanymi kiełbaskami z Morlin i Sokołowa, wygrywali w loterii przyprawy z Prymatu, brali udział w konkursie Herbapolu. Natomiast w święto Dziecka uruchomiono zamek i zjeżdżalnię. Z kolei w Universamie maluchy cieszyły się z rozdawanych lodów, mufinków, firmowych krówek z logo Społem. W konkursie Jutrzenki do wygrania był „Gigant zwierzak".

Sympatyczną atmosferę tych imprez obrazują zdjęcia na str. 2.

Jubileusz chóru

Więcej str. 3 ▶

Jak już informowaliśmy, w dniach 19-21 listopada br. w Wieńcu Zdroju k/Włocławka odbędzie się 50 Zjazd Krajowy SPOŁEM. Faktycznie jest to kolejno siódmy Zjazd Delegatów KZRSS Społem, który co cztery lata bilansuje działalność Związku i wytycza kierunki działania na następną 4-letnią kadencję nowej, wybieranej Rady Nadzorczej. Z okazji 150-lecia spółdzielczości spożywców, dla odkreślenia ciągłości tradycji związków SPOŁEM, jakie działały od chwili powołania w 1908 r. Biura Informacyjnego Tow. Kooperatystów, zastosowano ciągłą numerację zjazdów.

Obecnie zebrania przedstawicieli i walne zgromadzenia członków zrzeszonych spółdzielni wybierają delegatów na Zjazd. We wrześniu spotkają się oni na zebraniach regionalnych, na których będą omawiali sprawy programowe i organizacyjne Zjazdu.

Z uwagi na doniosłość obrad Zjazdu, nasza redakcja uruchamia niniejsze, przedzjazdowe forum dyskusyjne, na którym mogą się swobodnie wypowiadać nasi Czytelnicy, w tym również delegaci na Zjazd. Pomoże to niewątpliwie delegatom w formułowaniu aktualnych problemów Związku i spółdzielni społemowskich oraz w podejmowaniu nieodzownych decyzji.

Zapraszamy zatem do nadsyłania listów z wypowiedziami na wszelakie różne tematy, związane z dalszym pomyślnym rozwojem spółdzielczości społemowskiej. Pomni naszych wspaniałych, 150-letnich tradycji i dorobku pokoleń, sięgajmy ambitnych planów działania, śmiałego rozwoju, mimo rozmaitych barier i przeszkód. Musimy przełamać słabości i rozdrobnienie, konsolidować się wobec ogromnej ekspansji obcych koncernów, unowocześniać nasz wizerunek społeczny.

Publikujemy pierwsze dwa listy, oczekując na dalsze.

REDAKCJA

List otwarty

Do Redakcji „Społemowca Warszawskiego”

Niepowtarzalna, 150 rocznica narodzin pierwszego polskiego spółdzielczego podmiotu handlowego, wyzwala w zespołach pracowniczych, kierowniczych i członkowskich liczne dyskusje. Ożywia je również zbliżający się termin (19-21 listopada b.r.) 50 Krajowego Zjazdu Społem.

Wypowiadane są m.in. oczekiwania, iż 50 Zjazd dokona wnikliwej oceny aktualnej pozycji spółdzielczej sieci sklepów na krajowym rynku, a także wypracuje strategię oraz kierunki działania i współdziałania na kolejne lata.

W poszukiwaniach właściwych rozwiązań nie możemy pozostawić delegatów bez wsparcia.

Szanse na wartościowy program Zjazdu stworzyć może zaangażowanie szarych komórek całej kilkudziesięciotysięcznej rzeszy społemowskich ekspertów (piszemy to z pełną estymą), w merytorycznych dyskusjach.

Jako forum wspólnych roboczych rozważań o dniu dzisiejszym i zadaniach na przyszłość posłużyć mogą:

– wznowienie niezapomnianego stuletniego miesięcznika „SPOŁEM”,
– pilne powołanie do życia e-gazety „Społem Dziś i Jutro”.

Nie ma wątpliwości, iż wymiana doświadczeń, informacji, pomysłów i poglądów, kontynuowana będzie i po 50 Zjeździe, a uruchomione i reaktywowane wydawnictwa zaliczymy do trwałego Społemowskiego dorobku. Obszerna wiedza i bogate doświadczenie Zespołu Redakcyjnego „Społemowca Warszawskiego” stanowić mogą bezcenną składową kapitału założycielskiego przedzjazdowych inicjatyw.

Pogłębione zainteresowanie historią konsumenckiej spółdzielczości żywią warszawskie spółdzielnie, wspomagane przez należące do WSS Śródmieście profesjonalne Wydawnictwo „Społemowca Warszawskiego”. Istotną rolę odgrywa obecnie Koło Historyczne WSS przy redakcji SW, złożone z zasłużonych działaczy WSS.

Przyszłość trafiła do nas już wczoraj. Jest wysoce prawdopodobne, a może i pewne, że nie będzie tak jak było. Jakie więc konsekwencje dla naszych programów działalności wynikają z tych stwierdzeń? To ważkie pytanie stanowi wyzwanie dla społemowskich intelektualistów i wszystkich społemowców. Odpowiedź może przynieść szeroka, otwarta dyskusja na łamach elektronicznej gazety „SPOŁEM Dziś i Jutro”. E-gazeta stanowi funkcjonalną platformę wymiany doświadczeń, pomysłów, poglądów, dyskusji i bieżących informacji. Ożywi życie umysłowe licznej – 26-tysięcznej, zaangażowanej społeczności. Stymulować będzie jej integrację.

Społem możemy stać się jej twórcami.

Z wyrazami szacunku
Czesław Janiak (Gdańsk)

List o pamięci

150 lat minęło, jak (nie)jedna epoka. Wyobraź sobie, że prosisz w sklepie o kilogram mąki, szalki wagi zatrzymują się na jednym poziomie, ale wiesz, że odważnik ma najwyżej 960 gramów, choć widnieje na nim emblemat jednego kilograma. Do tego niemal na pewno mąka spleśniała, a później wybielono ją chlorem, czy innym świństwem. Kupujesz tylko najbardziej potrzebne produkty, a robisz to na kredyt, oczywiście sowicie oprocentowany. Niemożliwe? A jednak tak wyglądałyby Twoje zakupy, gdybyś urodził(a) się półtora wieku temu, w robotniczej rodzinie.

Mogło Cię to spotkać w Warszawie, Berlinie, Paryżu, Londynie, a nawet w Lądku Zdroju. Oszustwa na miarach i wagach, „polepszanie” wadliwego towaru, czy zwykłe zdzierstwo było kapitałem powszechnym sklepikarzy. Dlatego 28 robotników, z niewielkiego, angielskiego miasta Rochdale, założyło własny sklep, w którym kupowali tylko za gotówkę, przy użyciu uczciwych miar i wag, wyłącznie produkty dobrej jakości. Każdy mógł stać się współwłaścicielem sklepu, a tylko właściciele mogli się w nim zaopatrywać.

Każdy właściciel miał jeden, tak samo ważny głos w sprawach dotyczących interesu, nawet jeśli miał więcej niż jeden udział, albo jeśli był kobietą (rzecz działa się w 1844 r., więc wcale nie było to oczywiste). Były też pewne „ograniczenia”, np. poglądy polityczne i religijne mogły być roztrząsane jedynie poza interesem, co zapobiegło podziałom wewnątrz grupy. By dołączyć do przedsięwzięcia, należało wykupić udział, który wynosił jednego funta, czyli ekwiwalent 4-6 miesięcy pracy! Mimo to udziałowców szybko przybywało, a inicjatywa znalazła naśladowców w całej Wielkiej Brytanii i poza jej granicami.

Inicjatywa, o której piszę, nosi miano Sprawiedliwych Pionierów i przeszła do historii jako pierwsza spółdzielnia na świecie. Do Polski owa nowinka dociera w 1868 r., kiedy ekonomista-społecznik Aleksander Makowiecki opisuje ją w książce Spółki spożywcze. Rok później powstaje pierwszy sklep spółdzielczy w Warszawie o wdzięcznej nazwie Merkury. Jego sukcesorem jest WSS Społem Śródmieście, stąd mówimy o półtorawiecznej historii spółdzielczości spożywców w Polsce, a pośrednio o takowym jubileuszu „Społem”. Wprawdzie „Społem” jako związek sklepów spółdzielczych narodzi się nieco później, ale powstanie Merkurego jest datą symbolicznych narodzin „Społem”.

Jak się miewał nasz szanowny jubilat przez półtora wieku? Mówiąc szczerze, różnie. Notował stagnację (zaraz po narodzinach rósł powoli, lekarze nie rokowali długiego życia noworodkowi), ale i szybki wzrost (w dwudziestoleciu międzywojennym wyraźnie zmężniał), czynił wszystko by zachować niezależność od władzy (w tym samym czasie), ale miał też z nią nieprzyjemny romans (w PRL), spotykał się ze zrozumieniem i przychylnym okiem rządzących Polską (przed wojną), ale też z niekrytą niechęcią (jak w PRL i III RP). Ze „Społem” były związane największe, polskie nazwiska, np. Stanisław Wojciechowski – drugi prezydent RP, czy Stanisław Thugutt – pierwszy minister spraw wewnętrznych wolnej Polski, późniejszy wicepremier, ale też postacie niezbyt dobrze wspominane w naszej historii jak Bolesław Bierut.

Ruch spółdzielczy tworzyli wielcy, dziś nieco zapomniani ludzie, jak Rafał Radziwiłłowicz, psychiatra, który pomógł Piłsudskiemu uciec z więzienia. Społem miało też pierwszej klasy, jawnych współpracowników z literackiego frontu, jak Stefan Żeromski czy Maria Dąbrowska. Wreszcie Społem miało niemały udział we współtworzeniu Polskiego Państwa Podziemnego, wydając wielkich, choć cichych i mało znanych bohaterów.

Podsumowując, Społem narodziło się pod zaborami, zaczęło intensywniej wzrastać po rewolucji 1905 r., przyspieszyło wzrost i dojrzało w II RP, podzieliło bohaterstwo żołnierzy podczas II wojny światowej, przeżyło nieudane małżeństwo z rozsądku w PRL, za które dotkliwie je obiła obecna epoka. Czy wyjdzie z tych doświadczeń silniejsze i ponownie rozwinie skrzydła? Tego jubilatowi życzymy, zaś Szanownych Czytelników zapraszamy do obejrzenia wystawy poświęconej burzliwemu życiu „Społem” w Muzeum Historii Spółdzielczości w Polsce (a przy okazji innych ekspozycji), mieszczącym się w Domu pod Orłami, przy ulicy Jasnej 1 w Warszawie. Celem zwiedzenia wystawy należy się wcześniej umówić z prowadzącym placówkę pod nr. telefonu: 504-268-206, elektronicznie: muzeum@krs.com.pl lub przez profil fb/historia-spoldzielczosci.

Konrad Malec (Warszawa)
Muzeum Historii Spółdzielczości

Megasam – Członkinie RN SS Mokpol Janina Koryl i Barbara Stefańska.

Megasam – Iwona Karwowska z mokpolowskiego marketingu, która pilnie nadzorowała piknik, wraz z hostessą w zielonym kapelusiku, także solidarnie dały pomalować swe buzie.

Universam – hostessa z Wawela zaprasza.

DZIEŃ DZIECKA

Megasam – Pan Marek losuje pytanie w loterii przypraw z Prymatu.

Universam – baloniki dla dzieci.

W sobotę, 1 czerwca o godz. 14 w Universamie Grochów wszystkie sześć kas ma 5-6-osobowe kolejki zadowolonych klientów. Wygodne ławki przed kasami czekają na przeładowanie towarów z wózków, lub na odpoczynek.

Zgromadzenie Wspólników MAH Społem

Po uzyskaniu absolutorium, od lewej: Anna Tylkowska, Jadwiga Wójtowicz-Garwoła, Grażyna Gąstał.

Dla spółdzielni

Mazowiecka Agencja Handlowa Społem Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku była własnością **24 wspólników** dysponujących łącznie 788 udziałami po 2 500 złotych każdy. Kapitał zakładowy wynosił **1 970 000** zł, a kapitał rezerwowy wynosił **82 651,71 zł.** W trakcie 2018 roku nie nastąpiły zmiany w liczbie udziałowców i w strukturze kapitału zakładowego Spółki. Na koniec roku 2018 Spółka posiadała **2 udziały** po 60 000 złotych każdy, na łączną kwotę **120 000** złotych w SOW „ZORZA" w Kołobrzegu.

Globalne przychody Spółki na dzień 31.12.2018 roku osiągnęły kwotę **1 891 824** złote, natomiast zysk brutto wyniósł **289 528** złotych, co stanowi **128%** w stosunku do roku 2017. Zgromadzenie Wspólników MAH postanowiło wypłacić **100%** dywidendy netto na konta właścicieli. Pełną obsługę rachunkową Spółki w minionym roku prowadziło Biuro Rachunkowe „Marcińczak i Wspólnicy" Spółka z o.o. z Warszawy. Na koniec 2018 roku wynosiło łącznie 5 osób. Obsługa prawna, rachunkowa, informatyczna oraz produkcja materiałów reklamowych Spółki były zlecane na zewnątrz.

Podstawowa działalność

Rok 2018 zamknął 22-letni okres funkcjonowania MAM Społem. W całym okresie działalności Spółka wypracowała blisko **14** mln zł **zysku** brutto, a przychody Spółki wyniosły ponad **200** mln zł. Jednocześnie zakupy spółdzielni w ramach umów Spółki to **4,1** mld zł netto. W 2018 roku na bazie podpisanych **60** umów z producentami, dystrybutorami i importerami, spółdzielnie (aktualni udziałowcy) osiągnęły zakupy netto wartości ponad **222** mln złotych, co stanowi **111**% w stosunku do 2017 roku.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że wszystkie spółdzielnie reprezentowane w Radzie Nadzorczej Spółki znalazły się w I-szej piątce pod względem zakupów, które stanowiły blisko **73%** ogółu. W ramach podpisanych wieloletnich umów generalnych, Zarząd podpisał roczne programy handlowe z prawie wszystkimi kontrahentami, precyzujące obowiązki kontrahentów i Spółki we wzajemnej współpracy na rzecz spółdzielni – konsekwentnie realizowane w 2018 roku.

Zarząd Spółki kontynuował czwarty rok współpracy ze strategicznym partnerem biznesowym tj. Grupą MPT. W realizacji tej umowy na koniec roku 2018 brało udział 9 spółdzielni – zostały wypracowane w 2018 roku dodatkowe środki finansowe – przekazano spółdzielniom w wysokości blisko 180 000 złotych netto. W ramach Umowy z Grupą MPT, spółdzielnie uzyskały *w ciągu* czterech lat dodatkowo środki finansowe o wartości prawie 600 000 złotych netto.

Druga Umowa w zakresie pośrednictwa i reprezentacji była realizowana z 18 spółdzielniami. Efektem było przekazanie w 2018 roku 142 600 złotych netto spółdzielniom – proporcjonalnie do zaangażowania spółdzielni w realizację umów Spółki. Łącznie w ciągu 4-ch lat wartość środków z tytułu realizacji tej umowy wyniosła 476 000 złotych netto. Z tytułu realizacji dwóch wiodących umów Spółka przekazała do spółdzielni w latach 2015–2018 kwotę o wartości ponad **1 mln** złotych netto.

W 2018 roku Spółka opracowała i zrealizowała szeroki program działań wspierających sprzedaż, w tym:

*** Program – „LATO 2018 z MAH"** z **9** kontrahentami tj.: KPH SPOŁEM, BAKOMA, CHŁODNIA MAZOWSZE, COCA COLA, JBB, FRITO LAY, KORAL, HEBAR, FRONERI. Ta duża wielomiesięczna kampania handlowa przyniosła znakomite wyniki. Spółdzielnie uzyskały wzrosty sprzedaży w danej kategorii produktów, a ponadto nagrody o łącznej wartości 171 000 złotych.

*** Programy promocyjne**

*** Materiały wydawnicze i reklama prasowa**

*** Reklama w metrze w Warszawie**

*** Konferencje, warsztaty handlowe, posiedzenia Zespołu Konsultacyjnego przy MAH**

Na przestrzeni całego roku zorganizowano **8 sesji** konferencji i warsztatów handlowych z przedstawicielami pionów handlowych spółdzielni w celu wypracowania użytecznych dla spółdzielni form działania Spółki. Warsztaty handlowe MAH były i są bardzo lubianą przez spółdzielnie formą prezentacji naszych kontrahentów, degustacji, poznania nowości i strategii MAH, a także forum dyskusji i szkolenia z zakresu towaroznawstwa i marketingu.

W minionym 2018 roku aktywny udział większości spółdzielni – udziałowców MAH w przedsięwzięciach Spółki zaowocował pozytywnym wynikiem finansowym. Realizacja kampanii marketingowych MAH, szkolenia z zakresu organizacji i techniki handlu oraz cenne informacje z dziedziny nowych technologii produkcji towarów oraz wyposażenia sklepów, były istotnymi czynnikami podniesienia kwalifikacji pracowników spółdzielni wszystkich szczebli zarządzania. Wyniki analiz były prezentowane na posiedzeniach Rady Nadzorczej, a także były przydatne w negocjacjach z kontrahentami oraz przy planowaniu akcji promocyjnych.

Kompletną informację o MAH i spółdzielniach prezentowano na monitorze w biurowcu przy ul. Grażyny 15, a także na stronie: **www.mahwarszawa.pl**

Rok 2019

W bieżącym roku Zarząd Spółki realizuje postawione przed nim zadania w zakresie uzyskania pozytywnego wyniku finansowego, zabezpieczenia zgromadzonych przez właścicieli udziałów w Spółce, a także doskonalenia warunków handlowych dla Spółdzielni w zawartych umowach oraz kreowania i utrwalania pozytywnego wizerunku spółdzielni i MAH Społem.

Z dyskusji, która odbyła się na posiedzeniach Rady Nadzorczej Spółki oraz w trakcie licznych spotkań na konferencjach, warsztatach oraz indywidualnie z zarządami spółdzielni wynika, że potrzebna jest dalsza koncentracja zakupów w tych samych źródłach, w celu uzyskania lepszych warunków zakupowych.

W doskonaleniu współpracy z kontrahentami na rzecz Spółdzielni – Właścicieli, Zarząd wspiera się materiałem analitycznym przekazywanym przez spółdzielnie w cyklach kwartalnych lub półrocznych. **Jak podkreśla prezes MAH Jadwiga Wójtowicz -Garwoła, nadrzędnym celem jest i będzie wysoka użyteczność Spółki dla udziałowców i satysfakcja ze współpracy.**

Podczas obrad Zgromadzenia Wspólników MAH 27 maja br., jego gość prezes KZRSS Społem Ryszard Jaśkowski gratulując wyniku finansowego za rok 2018, podziękował społemowcom za współpracę MAH i spółdzielni z Krajową Platformą Handlową Społem. Szczególnie dziękował za udział w promocji Społem z okazji 150-lecia spółdzielczości spożywców w naszym kraju. Wspomniał o objęciu patronatu nad obchodami tego doniosłego jubileuszu przez prezydenta RP Andrzeja Dudę, których kulminacją będzie uroczysta akademia na Zamku Królewskim w Warszawie 12 września br. Podsumowaniem obchodów będzie listopadowy 50 Zjazd Krajowy Społem. Na koniec życzył spółdzielcom dalszej pomyślności i sukcesów.

W dyskusji zabierali też głos **Marek Kędzierski** z PSS Wyszków i Łukasz Wójcik z PSS Tomaszów Maz., na których szczegółowe pytania w kwestiach proceduralnych odpowiadała prezes **Jadwiga Wójtowicz-Garwoła.** W końcowej części obrad zabrałem również głos jako zaproszony redaktor Społemowca, apelując do społemowców o szeroki udział spółdzielni w promocji Społem i odnowieniu naszego społecznego wizerunku, z okazji niepowtarzalnego, wyjątkowego jubileuszu 150-lecia Społem.

Po przyjęciu uchwał, dziękowano sobie wzajemnie za trud i jego owoce w 2018 r. z optymizmem planując dalsze działania rozwojowe Agencji.

DARIUSZ GIERYCZ

Społem Wola Smaczny Przystanek

Uruchomiona 9 maja br. przy Al. Solidarności 92, z wejściem od ul. Żelaznej, placówka wolskiego „Społem", łączy dwie funkcje: detaliczną i gastronomiczną. Realizując ten projekt, w budynku należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej „Starówka", rozpatrywano wiele propozycji nadania jej nazwy. W rezultacie przyjęto PRZYSTANEK 16, kojarzącą się z czasami kiedy ul. Żelazną jeździł tramwaj.

W nazwie zawarta jest sugestia „zatrzymania się", "wejścia do środka" i skorzystania z możliwości zakupu mięsa, wędlin, serów, jak również posilenia się w BISTRO soczystym stekiem, kaszanką, zupą, pierogami, burgerem, w zależności od menu przygotowanego na dany dzień w stanowisku Grill House, prowadzonym przez spółkę SELECT. Można tu także wypić kawę lub herbatę.

Kierowanie stoiskiem tradycyjnym z mięsem, wędlinami, podrobami i serami władze spółdzielni powierzyły **Gabrieli Garbarczyk,** z osiemnastoletnim doświadczeniem pracy w handlu w WSS Wola. Prowadzi ona sklep ogólnospożywczy nr 16 w tym samym budynku. Zaopatrzenie stoiska w bogaty asortyment mięsa i wędlin zapewniają partnerzy handlowi spółdzielni: firma „SOKOŁÓW" oraz spółka GOBARTO S.A.

Ciąg lad chłodniczych wypełniony jest po brzegi wszelkiego rodzaju wędlinami, mięsem od wieprzowiny, wołowiny i cielęciny po drób. Przez cały dzień ekspedientki dbają o pełen asortyment, uzupełniając sprzedany towar. Stoisko jest czynne od pn. do pt. 7.00–19.00, sob. 8.00–16.00, w niedz. handlowe 9.00–16.00.

Naścienne tablice reklamowe w stoisku umożliwiają umieszczanie na nich Cen Dnia. Spółdzielnia ma również w planach rozszerzenie reklamy **PRZYSTANKU 16** w gazetce reklamowej, jak również poprzez plakaty informujące o promocjach i inne formy reklamy.

Pierwsi klienci „zatrzymali się„ na **PRZYSTANKU 16** natychmiast po jego otwarciu przez prezesa Zarządu WSS Wola **Janusza Szczękulskiego**, w którym uczestniczyły przewodnicząca Rady Nadzorczej **Henryka Stykowska** i jej wiceprzewodnicząca **Maria Kucharska** oraz pełnomocnik zarządu ds. administracyjno-technicznych **Tadeusz Seweryniak**, kierownik działu handlu i marketingu **Dariusz Sapela**, kierownik stanowiska tradycyjnego **Gabriela Garbarczyk**, ajent BISTRO **Maciej Kabaciński**, przedstawiciele spółki Sokołów, a wśród nich **Dominik Moskalenko,** jej doradca kulinarny.

Tego dnia wszyscy odwiedzający nową społemowską placówkę zostali zaproszeni na atrakcyjną degustację flaków, wędlin, steków i pieczonego prosiaka.

Lokal typu BISTRO pojawił się najpierw we Francji. Jest powiązaniem restauracji z barem i kawiarnią. Przypuszcza się, że nazwa ta pochodzi od rosyjskiego słowa „bystro", co znaczy „szybko, szybciej", którego używali żołnierze rosyjscy w czasie okupacji Paryża w latach 1816-1818.W ten sposób ponaglali wolno obsługujących kelnerów. Pod koniec XIX wieku przybysze z centralnej Francji, z rejonu Owernii, serwowali w nich potrawy i lokalne wina. Lokal francuski zajmuje najczęściej niewielką narożną część budynku, z przeszklonymi ścianami, umożliwiającymi ich otwieranie dla pozyskania klienta.

Natomiast w BISTRO przy ul. Solidarności 92 nie ma otwieranych „ścian", ale ma ono przejrzyste witryny. Umożliwiają one wgląd do środka zarówno na salkę konsumencką, Grill House jak i stoisko tradycyjne.

JOLANTA JĘDRZEJEWSKA

• 150 lat spółdzielczości spożywców •

Po zakończeniu konferencji, stoją od lewej: Szymon Fabisiak, Dariusz Gierycz, dr Aleksandra Bilewicz, Jolanta Jędrzejewska, Jerzy Rybicki, Anna Tylkowska, Bogdan Augustyn, Ryszard Jaśkowski, prof. Romuald Turkowski. **Fot. kzrss.spolem.org.pl**

Naukowa retrospekcja

W historycznym gmachu Społem w Warszawie przy ul.Grażyny 13/15, w Sali im. Ireny Strzeleckiej, 15 maja br. Zarząd KZRSS Społem zorganizował konferencję naukową poświęconą 150-letniej historii spółdzielczości spożywców w Polsce. Patronat honorowy nad nią objęła wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska, a wśród jej uczestników znaleźli się działacze społemowscy, w tym byli prezesi Związku Bogdan Augustyn i Jerzy Rybicki. Konferencję otworzył i gości powitał prezes Zarządu KZRSS Społem Ryszard Jaśkowski.

Następnie wysłuchano kolejnych wystąpień naukowców: **prof.Zofii Chyra-Rolicz** z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach o powojennych losach spółdzielczości społemowskiej; **prof. Romualda Turkowskiego** z Instytutu Historycznego UW o narodzinach idei tej spółdzielczości na przełomie XIX /XX wieku; **dr Ruty Śpiewak** z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN o nowym spojrzeniu na myśl spółdzielczą z pozycji współczesnych kooperatyw spożywczych oraz **dr Aleksandry Bilewicz** także z IRWiR PAN o Społem w okresie międzywojennym i czasach okupacji niemieckiej.

Po tej rzetelnej naukowej retrospektywie, rozwinęła się dyskusja, w której udział wzięli słuchacze na sali. **Red. Dariusz Gierycz** ze Społemowca Warszawskiego, odwołując się do prekursorów ruchu społemowskiego, mówił o etosie społemowskim pracy dla dobra powszechnego, siły narodowej i niezawodności oraz periodyzacji historii 150-lecia**. Dr Krzysztof Lachowski**, prezes Tow. Spółdzielców wskazał, że jego zdaniem najbardziej opresyjne prawo spółdzielcze i „próby kasacji" spółdzielczości niestety dotyczą ostatniego 30-lecia.

Z kolei były prezes CZSS Społem, a obecny prezes Klubu Działaczy Spółdzielczych **Bogdan Augustyn** podkreślił, iż mimo wielokrotnie krytycznych warunków, Społem przetrwało, bo umiało się dostosować do nich i zachowano wartości spółdzielcze. Mimo wielkich strat materialnych i szkód moralnych spowodowanych tzw. specustawą z 1990 r., trzeba obecnie utrzymać nieodzowną bazę społeczną spółdzielni. Na zakończenie dyskusji, **red. Elżbieta Jędrych,** sekretarz RN WSS Praga Południe zaapelowała do władz Związku o zorganizowanie kolejnej konferencji o przyszłości Społem i szansach modernizacji, w nawiązaniu do obecnej konferencji naukowej.

Podsumowując konferencję i dziękując jej referentom i uczestnikom, **prezes Ryszard Jaśkowski** zapowiedział, że wkrótce Związek powoła swoją Radę Konsultacyjną, dla wytyczenia przyszłości spółdzielczości konsumenckiej, z udziałem naukowców i ekspertów. Weźmie ona pod uwagę dorobek 150-lecia, bo przez trzy wieki Społem niezawodnie służy potrzebom społecznym. Zaprosił zebranych na następne konferencje popularno-naukowe w czerwcu oraz październiku oraz do udziału w dalszych obchodach jubileuszowych. Zaprezentował też statuetkę honorową Hermesa, jaką Związek otrzymał niedawno z okazji jubileuszu od redakcji Poradnika Handlowca. **DG**

Z KART HISTORII

Edmund Bogdan Bubak – prezes KZRSS Społem w latach 1992-2005.

Walka o przetrwanie

Przed 30 laty, zwycięstwo Solidarności i powrotu do gospodarki rynkowej, które nastąpiły w 1989 r., z wielkimi nadziejami zostały przyjęte przez spółdzielców, którzy stracili niezależność w poprzednim systemie gospodarki nakazowo-rozdzielczej. Niestety, w 150-letniej historii spółdzielczości spożywców, nastąpił wtedy okres jeden z najtrudniejszych. Wskutek tzw. specustawy o zmianach w organizacji spółdzielczości w 1990 r. nagle zlikwidowano związki-centrale gospodarcze spółdzielni i hurt.

Ta antyspółdzielcza ustawa spowodowała prawdziwy pogrom spółdzielczości spożywców, bo spółdzielnie utraciły 50-70 proc. majątku i sklepów. Musiały wypłacać horrendalne odprawy pracownikom i remontować opuszczone lokale. Były rugowane z przetargów, a pozbawione centrali pozostały rozbite i osamotnione. Skutki tego regresu odczuwają do dzisiaj. Osłabione, z trudem walczą o przetrwanie z agresywną ekspansją zagranicznych koncernów, które korzystały z ulg podatkowych.

Dla ratowania spółdzielni, grupa 122 spółdzielni utworzyła w 1992 r. nowy Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Spożywców Społem, niestety pozbawiony uprawnień gospodarczych. Mimo tego, Związek inicjował integrację spółdzielni. Niestety, nie udało się utrzymać ani Banku Społem, ani krajowej agencji zakupowej. Z trudem odpierano antyspółdzielcze ustawy o przekształceniu spółdzielni w spółki /obalane dopiero wskutek dwóch veto prezydenckich/.

Jednakże, z dużą determinacją spółdzielnie społemowskie, przy wsparciu swojego Związku, gruntownie zmodernizowały swój handel i placówki w XXI wieku. Powstały galerie handlowe, unowocześnione pawilony osiedlowe, m.in. w Białymstoku, Szczecinie, Poznaniu, Krakowie, Częstochowie, Olsztynie, Wrocławiu, Zamościu, Tarnowie i in.

W Warszawie zbudowano nowe galerie i sklepy, np. otwarte niedawno – Universam, Sezam oraz zmodernizowano ponad sto placówek. Stale przybywa ilość sklepów firmowych, w połączeniu z bistro – Spółdzielni Piekarsko-Ciastkarskiej. Sklepy WSS Praga Południe, Śródmieście, Wola, Żoliborz i SS Mokpol mają wielu stałych klientów, bo Społem buduje ich zaufanie od pokoleń, w każdych warunkach burzliwej historii stolicy, od 150 lat.

Warszawiacy od szeregu lat mogą korzystać z udogodnień sklepowych, promocji, konkursów, degustacji. Życzliwie reagują na reklamę społemowskiego handlu na stacjach metra, w gazetkach cenowych i w internecie. Dzięki działaniom Mazowieckiej Agencji Handlowej Społem i Krajowej Platformy Handlowej Społem korzystają z towarów marki własnej Społem i wielu promocji.

Red.

UCHWAŁA Sejmu RP

z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie upamiętnienia

Stanisława Wojciechowskiego

w 150. rocznicę urodzin

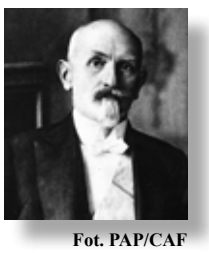

Fot. PAP/CAF

„15 marca 1869 roku w Kaliszu urodził się Stanisław Wojciechowski – wybitny spółdzielca, uczony i mąż stanu, a także drugi prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Działalność niepodległościową rozpoczął w Związku Młodzieży Polskiej „Zet". Kontynuował ją w Polskiej Partii Socjalistycznej, gdzie z Józefem Piłsudskim m.in. redagował pismo „Robotnik", oraz na emigracji w Związku Zagranicznym Socjalistów Polskich. **Był aktywnym działaczem ruchu spółdzielczego, redaktorem tygodnika „Społem", a także organizatorem pierwszego zjazdu organizacji ruchu spółdzielczego spożywców.**

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, od 16 stycznia 1919 roku do 9 czerwca 1920 roku był ministrem spraw wewnętrznych w rządach Ignacego Paderewskiego i Leopolda Skulskiego. W 1921 roku wstąpił do Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast". Po tragicznej śmierci prezydenta Gabriela Narutowicza, **Zgromadzenie Narodowe 20 grudnia 1922 roku wybrało Stanisława Wojciechowskiego na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.**

Podczas pełnienia funkcji prezydenta dzięki wyjątkowym cechom charakteru łagodził występujące napięcia i spory oraz dążył do kompromisów, przedkładając dobro państwa nad doraźne interesy partyjne. W powszechnej opinii był człowiekiem nadzwyczaj prawym i uczciwym. Podczas przewrotu majowego w 1926 roku Stanisław Wojciechowski stanął po stronie rządu, a następnie podjął decyzję o rezygnacji z urzędu prezydenta.

Po wycofaniu się z życia politycznego poświęcił się działalności spółdzielczej. Był również profesorem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i Wyższej Szkoły Handlowej oraz kierował Spółdzielczym Instytutem Naukowym. Napisał w tym czasie wiele znaczących książek i publikacji o tematyce spółdzielczej. Okres II wojny światowej spędził w Warszawie. Zmarł w 1953 roku i został pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Powązkowskim.

Stanisław Wojciechowski dobrze zasłużył się Polsce".

Od Redakcji: Sejm przyjął powyższą uchwałę prawie jednomyślnie. Jej projekt złożyła grupa posłów PSL. Jedynym posłem głosującym przeciw był Krzysztof Jurgiel z PiS, obecnie europoseł do Parlamentu Europejskiego.

Klub Działaczy Spółdzielczych

Dzieje niezwykłe

Klub Działaczy Spółdzielczych, działający od ponad 50 lat przy Krajowej Radzie Spółdzielczej, złożony jest z wielce zasłużonych dla spółdzielczości działaczy społecznych. Po wielu latach pracy w różnych branżach spółdzielczych, chętnie dzielą się oni bogatym doświadczeniem, kultywują piękną historię ruchu spółdzielczego oraz żywo interesują się współczesnością.

Na czele Klubu od szeregu lat stoi zasłużony prezes **Bogdan Augustyn**, który w latach 1981-1989 był prezesem Społem Centralnego Zw. Spółdzielni Spożywców, a w latach 1989-1990, po zmianie nazwy, prezesem Społem Zw. Spółdzielni Spożywców. Obecnie wchodzi w skład Komitetu Honorowego Obchodów 150-lecia Społem.

Z przyjemnością przyjąłem zatem miłe zaproszenie Klubu do wygłoszenia prelekcji o niezwykłej historii 150 lat spółdzielczości spożywców – 16 maja br. Było to akurat w dzień po konferencji naukowej na ten temat, jaką zorganizował KZRSS Społem. W ładnej Sali owalnej Muzeum Historii Spółdzielczości mogłem więc podzielić się swoimi refleksjami historycznymi jako publicysta, od wielu lat zajmujący się problematyką spółdzielczą, w tym społemowską.

Powtórzyłem swoje tezy, wygłoszone wcześniej wobec naukowców -historyków, że dla mnie ETOS Społem oznacza głównie działanie „dla dobra powszechnego", jak głosił St. Wojciechowski, w połączeniu z budowaniem „siły narodowej", o czym pisali S.Żeromski i E.Abramowski. Przebogate, burzliwe dzieje Społem, można scharakteryzować, jako NIEZAWODNE służenie Polakom w każdych warunkach, podczas zaborów, wojen, kryzysów, odbudowy, reform, strajków itd.

Głosiłem, iż kolejne pokolenia społemowców, które składają się na trwały dorobek naszego ruchu i głębokie zaufanie społeczne, niosły w sobie pokaźny ładunek ideowy, patriotyczny i entuzjazm. I tak, periodyzując dzieje 150-lecia można najpierw wyróżnić pokolenie pozytywistów-społeczników, jak Aleksander Makowiecki i jego koledzy z czasopisma Ekonomista. Po klęsce Powstania Styczniowego tworzyli oni i propagowali pierwsze spółdzielnie (Warszawa, Radom, Płock).

Następnie mamy romantyków, którzy po rewolucji 1905 i walce konspiracyjnej wokół PPS Piłsudskiego, znowu zakładali setki spółdzielni. Tacy „giganci" myśli i działania jak Edward Abramowski, Stanisław Wojciechowski, Romuald Mielczarski, tworzyli Tow.Kooperatystów i dwutygodnik SPOŁEM, a po nich Marian Rapacki – potężny Związek Społem z 1700 spółdzielniami, centralnym hurtem, zakładami produkcyjnymi.

Następne pokolenia, to: konspiratorzy tworzący pod wodza Rapackiego społemowski ruch oporu w okresie II wojny światowej, a od 1945 „rozdzielacze", bo w nakazowo-rozdzielczej gospodarce niedoboru włączyli się w trud odbudowy kraju, zagospodarowania Ziem Zachodnich, a potem starali się unowocześniać handel, jak Irena Strzelecka, broniąca Społem przed upaństwowieniem.

Niestety, stosunkowo mało opisany jest okres Solidarności i przełomu ustrojowego. I dlatego w świadomości społecznej przeważają szkodliwe, niesprawiedliwe stereotypy, że to Społem odpowiada za puste półki, system kartkowy, niebotyczne kolejki i zacofanie w handlu. Tymczasem mało kto wie, że spółdzielnie Społem, jako jedyne dostarczały żywność strajkującym stoczniowcom, że obowiązywała cicha umowa z Solidarnością, że strajki nie obejmą placówek społemowskich, bo one są niezbędne dla zaopatrzenia mieszkańców. Nasze sprzedawczynie heroicznie lepiły kartki do zeszytów kontrolnych po nocach, by już o świcie przyjmować dostawy towarów. (relacje prezesów St.Sosnowskiego i B.Bubaka).

Szkoda, iż społeczeństwo, media i władze prawie nic nie wiedzą o skutkach antyspółdzielczej tzw. Specustawy z 1990 r. która prawie „zaorała" spółdzielczość, tak jak stało się z PGR-ami. Nastąpił istny pogrom placówek i majątku Społem (ok. 50-70 proc.) i regres trwa do dzisiaj. Wskutek preferowania kapitału zagranicznego przez kolejne rządy, postępuje kolonizacja rynku, bo tylko ok.25 proc. znajduje się jeszcze w rękach polskiego handlu. Obecne pokolenia nazywam „ratownikami", gdyż walczą o przetrwanie społemowskiego handlu.

DARIUSZ GIERYCZ

● ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI ● ZEBRANIA PRZEDSTAWICIELI ●

PSS Otwock

W roku jubileuszowym

Doroczne Zebranie Przedstawicieli „Społem" PSS w Otwocku, podsumowujące ubiegłoroczną działalność, odbyło się 16 maja br. w siedzibie spółdzielni przy ul. Powstańców Warszawy 17. Decyzją delegatów jego przewodniczącym został **Jan Baran**.

„Gorące pozdrowienia dla wszystkich uczestników Zebrania oraz gratulacje i podziękowania za pracę i aktywność Spółdzielni w 2018 roku w gronie spółdzielni zrzeszonych w Związku „Społem" wraz z życzeniami owocnych obrad i konstruktywnych uchwał, zapewniających rozwój Spółdzielni" – przekazali w liście do zebranych, prezes Zarządu KZRSS „Społem" Ryszard Jaśkowski i jego zastępca Szymon Fabisiak.

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem Rada Nadzorcza i Zarząd złożyli sprawozdania z działalności za rok 2018. Rada Nadzorcza PSS w składzie **Jan Baran** przewodniczący, **Anna Zakrzewska** wiceprzewodnicząca, członek Komisji Rewizyjnej, **Rozalia Soroka** sekretarz oraz jej członkowie **Ewa Tomaszewska** przewodnicząca Komisji Rewizyjnej i **Krystyna Krupa** sekretarz, odbyła osiem posiedzeń plenarnych. Po zapoznaniu się z bilansem i rachunkiem zysków i strat za rok 2018, Rada Nadzorcza potwierdziła prawidłową realizację zadań gospodarczych i finansowych oraz osiągnięty zysk netto w wysokości 159.633,30 zł, zgodny ze stanem faktycznym i ewidencją księgową.

Biorąc powyższe pod uwagę, Zebranie Przedstawicieli zostało upoważnione do udzielenia absolutorium członkom Zarządu, które otrzymały na podstawie podjętej uchwały: **Jadwiga Studzińska** prezes Zarządu i **Danuta Lichorowiec,** gł. księgowa, członek Zarządu. Rada podziękowała Zarządowi za współpracę, a pracownikom za ich zaangażowanie w codziennej pracy.

Sprawozdanie Zarządu prezentowała prezes **Jadwiga Studzińska.**

Działalność handlową spółdzielnia prowadziła w 10 sklepach oraz w 19 obiektach wynajmowanym 56 dzierżawcom. Sprzedaż detaliczna wynosiła 14 600,0 tys. zł (wzrost o 11,0%), przy średniej wydajności na jednego zatrudnionego 20.100,00 zł (wzrost o 12,3%). Uzyskana marża 3 219,5 tys. zł (wzrost o 11,1%). Obniżona została rotacja towarów o 3 dni. Zatrudnienie to 74 osoby, z których sześćdziesiąt to pracownicy detalu. Średnia miesięczna płaca to 3 150 zł (wzrost o 5.6 %).

Ważną dla Spółdzielni była współpraca z Mazowiecką Agencją Handlową „Społem", w której PSS posiadała dwadzieścia udziałów oraz z Krajową Platformą Handlową, m.in. w zakresie popularyzowania marki własnej Społem.

W działalności spółdzielni dużą wagę przywiązuje się do dbałości o infrastrukturę, stąd realizacja planów związanych z ulepszaniem i modernizacją budynków, zarówno tych, gdzie prowadzona jest działalność, jak i w wydzierżawianych innym podmiotom. W planach na rok 2019 przewidziana jest kontynuacja tego typu działalności.

Prezes Jadwiga Studzińska podziękowała Radzie Nadzorczej oraz wszystkim pracownikom, których zaangażowanie przyniosło uzyskane pozytywne wyniki, ale także w utrwalaniu autorytetu spółdzielni u dostawców i w postrzeganiu Spółdzielni na regionalnym rynku.

Jedna z podjętych uchwał dotyczyła wyboru przedstawicieli na **VII Zjazd Delegatów KZRSS „Społem"**, który odbędzie się w dniach 19-21 listopada br. Przyjęta została dla niego nazwa **50 Jubileuszowy Zjazd Krajowy Delegatów„Społem"** z uwagi na zachowanie ciągłości numeracji tj. od roku 1908 kiedy prekursorem obecnego Związku zostało – Biuro Informacyjne Towarzystwa Kooperatystów. Zgłoszone kandydatury prezes **Jadwigi Studzińskiej** i gł. księgowej **Danuty Lichorowiec,** zaakceptowane zostały jednogłośnie.

Obrady prowadzi Jan Baran.

Ważnym ogniwem działalności Spółdzielni jest ta, na rzecz członków i środowiska.

W okresie sprawozdawczym spółdzielnia zrzeszała 313 członków, których udziały przekroczyły 182 tysiące zł. W spółdzielni funkcjonuje kierowane przez **Wacławę Maj** Koło Spółdzielczyń, w którego comiesięcznych spotkaniach uczestniczy członek Zarządu. Przewodnicząca Koła jest jednocześnie członkiem Koła Historycznego Spółdzielni Spożywców przy Redakcji Społemowca Warszawskiego. Wacława Maj podziękowała Zarządowi za udzielane wsparcie.

Wśród delegatów była wieloletnia przewodnicząca Rady Nadzorczej, inicjatorka m.in. współpracy z otwockim oddziałem PCK **Jadwiga Michalska,** która zaproponowała spopularyzowanie wśród pracowników Hymnu Spółdzielczości, aby uroczystości związane z Jubileuszem 75-lecia spółdzielni były okazją do jego odśpiewania, razem z zaproszonymi gośćmi.

W ramach działalności socjalnej, w roku 2018 wydatki dotyczyły dofinansowania wypoczynku pracowników, upominków noworocznych dla dzieci oraz na pożyczki mieszkaniowe. Również działalność na rzecz środowiska ma dla PSS-u duże znaczenie. Stałym punktem jest wspieranie Domowego Hospicjum Dziecięcego Promyczek, m.in. poprzez gromadzenie środków od klientów do skarbonek, ustawionych w sklepach.

W roku Jubileuszu 75-lecia działalności otwockiej Spółdzielni redakcja Społemowca Warszawskiego gratuluje dotychczasowych osiągnięć, życząc dalszego rozwoju i umacniania pozycji na regionalnym rynku.

JOLANTA JĘDRZEJEWSKA

PSS Grodzisk Maz.

Stabilny zysk

Wiosenne słońce witało przybywających do siedziby Społem PSS w Grodzisku Maz. wybranych przedstawicieli na ich doroczne Zgromadzenie, 28 maja br. Na głównym deptaku miasta, przy ul. 11 Listopada 33 z daleka jest widoczna nowoczesna bryła budynku, z okazałym, eleganckim sklepem spożywczym na parterze. To prawdziwa wizytówka spółdzielni, która od lat intensywnie inwestuje w nowe obiekty i modernizuje swe placówki w Grodzisku, Milanówku i Brwinowie. W godzinach popołudniowych spora kolejka wolno topnieje przy znakomicie zaopatrzonym stoisku mięsno-wędliniarskim.

Na tegoroczne Zebranie Przedstawicieli przybyło 27 z 34 wybranych przedstawicieli /87,5 proc./. Przywitał ich oraz gości przewodniczący Rady Nadzorczej Tadeusz Proczek. Został wybrany przewodniczącym zebrania, a obok niego na sekretarz – Maria Barańska. Oklaskami powitano prezes Mazowieckiej Agencji Handlowej Społem Jadwigę Wójtowicz-Garwoła oraz redaktora Społemowca Warszawskiego Dariusza Gierycza. Po przyjęciu regulaminu i porządku obrad oraz wyborze komisji – mandatowo-skrutacyjnej i wnioskowej, roczne sprawozdania złożyli: przewodniczący RN Tadeusz Proczek i prezes Zarządu Grażyna Gąstał.

Rada Nadzorcza w swym sprawozdaniu zaznaczyła, że spółdzielnia działa w b. szybko zmieniającym się otoczeniu rosnących sieci dyskontowych i dlatego koniecznie trzeba dostosowywać działania do nowych wymogów rynku. Podziękowano zarządowi za dobrą i rzetelną współpracę oraz pracownikom i członkom za wspieranie rozwoju i dobrego wizerunku PSS.

Podobnie w sprawozdaniu zarządu, prezes **Grażyna Gąstał** mówiła o wciąż rosnącej sile konkurencyjnych sieci i podjętej walce o pozytywny wynik finansowy. Mimo naporu bogatych koncernów i ich nowych sklepów, osiągnięto wyższą sprzedaż i zysk netto za rok 2018 w wysokości 257,5 tys.zł, a także wartość koszyka zakupów. Przyczyniły się do tego m.in. wysiłki marketingowe, jak reklama na autobusach miejskich i w kinie, telebim przy targowisku, reklamy i plakaty MAH, reklamy w lokalnym radio i prasie. Przede wszystkim jednak to praca załóg jest źródłem stabilnego wzrostu, co pozwala na remonty, modernizacje i korzystne inwestycje, jak np. w Natolinie /blisko 1 mln. zł nakładów/.

Trzy najlepsze sklepy spółdzielni to sklepy nr 49, nr 64 i nr 4 w Milanówku. Realizują one program PSS prowadzenia placówek przyjaznych klientom, promowania artykułów świeżych, produktów regionalnych, marki własnej. Systematyczne korzyści przynosi 23-letnia współpraca z MAH. W sumie walka o klienta przynosi stabilne wyniki, za co pani prezes serdecznie podziękowała 112-osobowej załodze i 230 członkom PSS.

Goście zgromadzenia – prezes MAH **Jadwiga Wójtowicz-Garwoła** i niżej podpisany złożyli grodziskim społemowcom serdeczne gratulacje i życzenia dalszych sukcesów. Szczególnie w jubileuszowym roku 150-lecia Społem powinni oni dumnie promować swój znak i handel społemowski we wszystkich placówkach i w internecie.

Po przyjęciu uchwał i udzieleniu absolutorium dla członkiń zarządu – prezes **Grażynie Gąstał** i wiceprezes **Ewie Gąsior**, obie panie wybrano delegatkami na 50 Zjazd Krajowy Społem w listopadzie br.

DARIUSZ GIERYCZ

Podczas obrad, od lewej prezes PSS Grodzisk Maz. Grażyna Gąstał, przewodniczący RN Tadeusz Proczek i prezes MAH Jadwiga Wójtowicz-Garwoła.

Podatek handlowy wraca

16 maja br. Sąd Unii Europejskiej w Luksemburgu stwierdził, że Polska nie narusza przepisów UE, uwalniając małe sklepy od płacenia podatku od sprzedaży detalicznej. Chodzi o zwolnienie od podatku firm o przychodach do 208 mln zł rocznie (co dotyczy niemal wszystkich spółdzielni Społem). Tym samym Sąd UE unieważnił decyzje Komisji Europejskiej w sprawie podatku od sprzedaży detalicznej w Polsce.

Przypomnijmy, że w końcu listopada 2016 roku rząd polski skierował do Trybunału Sprawiedliwości UE skargę na decyzję KE w sprawie zawieszenia ustawy o podatku handlowym, jako pomocy państwa dla mniejszych firm. Jak podkreślono w skardze, KE dokonała błędnej kwalifikacji podatku jako pomocy państwa. Obecnie Sąd UE uznał, że KE się pomyliła.

Na decyzję ws. podatku handlowego momentalnie zareagowała giełda. Akcje właściciela Biedronki - holenderskiego obecnie Jeronimo Martins, któremu działalność w Polsce przynosi większość zysków - tracą aż 5 proc. i zeszły do 13 euro na akcję i to strata rzędu 430 mln euro. Ale straty odczuły również Dino Polska Polska (-6 proc.), CCC (-4 proc.), LPP (-3,6 proc.) i Eurocash (-3 proc.). Wartość rynkowa Dino, ostatnio gwiazdy polskiej giełdy, spadła o aż 755 mln zł. LPP o 519 mln zł.

Wyrok nie jest ostateczny, przysługuje od niego odwołanie. KE ma na to dwa miesiące, przy czym odwołanie może dotyczyć aspektów formalnych wyroku Sądu UE, a nie jego treści. Ewentualne odwołanie będzie rozpatrywane przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Komisja Europejska zapowiada, że przeanalizuje wyrok SUE i rozważy dalsze kroki.

– Wyrok Sądu UE w sprawie podatku od sprzedaży detalicznej jest dla Polski bardzo korzystny. Świadczy o tym, że nasze propozycje były prorozwojowe, a jednocześnie sprawiedliwe – mówił 16 maja br. w Brukseli premier Mateusz Morawiecki.

Na tle b. ostrej, negatywnej reakcji wielkich zagranicznych sieci, odmienną reakcję okazał dyrektor finansowy grupy Eurocash Jacek Owczarek. Mówił on, że choć spółka, którą reprezentuje, według wstępnych szacunków będzie musiała oddać państwu ok. 30 mln zł, to w gruncie rzeczy jest zadowolony z zapowiadanych zmian: „Wprowadzenie tego podatku ma za zadanie wspierać małe przedsiębiorstwa, co jest spójne z naszą misją. Od ponad 20 lat rozwijamy się, żeby wspierać niezależnych przedsiębiorców w walce z agresywnie konkurującymi sieciami dyskontów i hipermarketów… Decyzja Sądu UE oznacza, że niezależni przedsiębiorcy otrzymają teraz dodatkowe wsparcie, które ma na celu wyrównać różnice pomiędzy nimi, a wielkimi sieciami detalicznymi".

Opr. Red.

PSS Biała Podlaska

Jubileusz chóru

O wyjątkowości i bogatym dorobku tego 65-letniego Chóru Społem mówili z uznaniem, podziwem i wdzięcznością jego goście na uroczystości 18 maja br. Czy to prezes KZRSS Społem Ryszard Jaśkowski, wręczający najwyższe spółdzielcze odznaczenie, czy wiceprezydent Białej Podl. Maciej Buczyński, który wręczył chórzystom dyplom i nagrodę-czek na 3 tys.zł, czy też prezes PSS Eugeniusz Mazur, od wielu lat czuły opiekun chóru.

Przypomniano, że jego inicjatorami w 1954 r. byli prezes Juliusz Krzyżanowski i kier. Tadeusz Mroczkowski. W swojej bogatej historii chór wielokrotnie nagrywał swój śpiew w Polskim Radiu, w Bialskim Centrum Kultury, cztery razy występował z Filharmonią Lubelską, dwa razy z Orkiestrą Włościańską Namysłowskiego, uczestniczył w wielu festiwalach, przeglądach, zawsze zajmując czołowe miejsca. Z chóru 30 lat temu, w 1989 wyłoniła się Kapela Ludowa „Społem", która gra i śpiewa na największych świętach spółdzielczych, kiermaszach, piknikach i wielu innych imprezach.

Pod dyrekcją Andrzeja Charytoniuka chór ma w repertuarze szeroką gamę pieśni patriotycznych, żołnierskich i partyzanckich, ludowych, lirycznych, a także operetkowych i ostatnio szereg pieśni sakralnych i religijnych. Chór śpiewał Ojcu Świętemu, Prymasowi Polski, dzieciom i seniorom, osobom niepełnosprawnym, chorym Polakom za granicą, ale nade wszystko tym, którzy kochają śpiew. W 2015 r. chór i kapela występowały na VI Zjeździe Społem w Wieńcu Zdroju. **DG**

Prezes R.Jaśkowski wręcza odznakę „Za Zasługi dla Spółdzielczości" na ręce I. Semeniuk i A.Charytoniuka.

SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ BIZNESU

Bieg wiosenny

Po raz siódmy na terenie Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego przy ul. Międzyparkowej 4 w Warszawie odbył się Wiosenny Bieg Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej organizowany przez Zespół Szkół Specjalnych nr 105. Wzięli w nim udział uczniowie szkół podstawowych, szkół przysposabiających do pracy i szkół branżowych m.in. z Warszawy, Klembowa, Ostrówka, Wołomina. Na starcie stanęło 160 zawodników z 20-tu placówek oświatowych, próbujących swoich sił w różnych kategoriach biegowych, w chodzie Nordic Walking, w sztafetach rozgrywanych pomiędzy szkołami, w wyścigu na wózkach inwalidzkich z osobami wspomagającymi.

Przy zapełnionych trybunach, sportowym dopingu, zawodnicy pełni determinacji walczyli o miejsca na podium. Do rywalizacji zachęcały, jak co roku, Chearliderki z ZSS, a animuszu do walki dodawała energetyczna muzyka

Atrakcją był pokaz piłkarskich trików, w wykonaniu Mateusza Włodarczyka (football freestyler). Również oryginalne tatuaże cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Zabezpieczenie od strony medycznej sprawowali uczniowie służby sanitarnej warszawskiego Liceum Ogólnokształcącego LX XII. Nad całością czuwały władze szkoły oraz nauczyciele.

W punktacji zawodnicy z ZSS nr 105 zajęli drugie miejsce w Sztafecie Wiosennej oraz trzy miejsca na podium w chodzie Nordic Walking.

Wszystkie sprawy organizacyjne, jak każdego roku koordynowała **Marta Stryjecka-Kubik,** która już na następny dzień po tegorocznym Biegu zaczęła planować przebieg imprezy w roku przyszłym. Z pewnością zostanie uwzględniona kolejna grupa zawodników w podziale na płeć. Przy „zamówionej" słonecznej pogodzie, po sportowych zmaganiach uczestnicy Biegu, podobnie jak kibice, mogli ugasić pragnienie zimną wodą prosto z beczkowozu, przekąsić hot doga z keczupem lub majonezem.

Doroczne Święto Sportu na Międzyparkowej wsparło wiele instytucji. Do sponsorów dołączyli w roku bieżącym również partner „Społem" WSS Śródmieście **Zakład Przetwórstwa Mięsnego JBB Bałdyga z Łysych**, zapewniając parówki do serwowanych hot dogów oraz producent keczupu, musztardy, sosów, społemowska **Wytwórcza Spółdzielnia Pracy z Kielc.**

Wszystkim nagrodzonym gratulujemy woli walki medali, pucharów i braw od kibiców, a organizatorom kolejnej udanej imprezy.

JOLANTA JĘDRZEJEWSKA

Śpiewające przedszkolaki

Iście „angielska pogoda" wpisała się w scenariusz X Festiwalu Piosenki Angielskiej dla Przedszkolaków. 16 maja br. „Scena na Smolnej" Domu Kultury Śródmieście gościła 160 małych wykonawców z 25 placówek przedszkolnych. Mimo deszczowej aury, licznie przybyłe grono małych artystów rozgrzewało publiczność do wspólnej zabawy.

Organizatorem festiwalu, cieszącego się od 10 lat ogromną popularnością wśród przedszkolnych placówek jest Przedszkole nr 14 przy ul. Senatorskiej 24a. I choć nie od samego początku impreza przyciągała tak liczne grono uczestników, w pierwszym roku 7 przedszkoli w drugim 14, to na przestrzeni 10 lat przewinęło się przez nią 30 przedszkoli. Nie są to placówki jedynie ze Śródmieścia, ale także z Mokotowa, Bielan, Woli, Wilanowa, przedszkolaki wraz z opiekunami dojeżdżają także z Raszyna, Legionowa, Nowej Iwicznej, Piaseczna i Michałowic. Zatem festiwal zatacza coraz większe kręgi i cieszy się coraz większą popularnością.

Jednym z celów festiwalu jest propagowanie idei nauczania języka angielskiego już od najmłodszych lat. Dzięki zaangażowaniu nauczycieli oraz ich wsparciu i motywacji, dzieci łączą przyjemność śpiewania z dobrą zabawą i nauką języka angielskiego. Ponieważ wykonawcy wspaniale prezentowali się na scenie, reprezentując wysoki poziom, wszyscy uhonorowani zostali nagrodami, o których przygotowanie zadbało liczne grono sponsorów. Darczyńcy zapewnili nagrody dla występujących, jak też dla zatrudnionych w przedszkolach nauczycieli języka angielskiego. Śródmiejska Spółdzielnia, i tym razem dołączyła do grona patronów festiwalu, a wsparli ją partnerzy handlowi: *Cukiernia Raj-Plus, Garmond Press* i *KPH Społem.*

Z pewnością i w przyszłym roku nie zabraknie uzdolnionych muzycznie małych wykonawców.

D.B.

II Wiosenny Piknik

Maj to doskonały czas na integrację i zabawę na świeżym powietrzu. Integracja szkolna, sąsiedzka, międzypokoleniowa – tak pokrótce nazwać można II WIOSENNY PIKNIK zorganizowany 19 maja w Zespole Szkół Specjalnych nr 105 przy ul. Długiej 9 w Warszawie.

Cała społeczność szkolna bardzo zaangażowała się w przygotowanie imprezy, uczniowie pod okiem nauczycieli i instruktorów przygotowali niezapomniane występy, rodzice upiekli ciasta, funkcjonowała świetnie zaopatrzona kawiarenka i grill. Przygotowano liczne atrakcje: kiermasz prac uczniów, loterię fantową, kącik fryzjerski, warsztaty plastyczne, malowanie twarzy, pomiar cukru i ciśnienia, masaż biurowy, gry i zabawy, kącik dla dzieci. Dochód z loterii, sprzedaży prac uczniowskich i gastronomii przeznaczony zostanie na zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla szkoły.

Na imprezie nie zabrakło także ludzi dobrej woli, o wielkich sercach, którzy występowali „za jeden uśmiech": Witek Muzyk ulicy, Waldek Krukowski z córką, Pola Deptuła, Egurrola Dance Studio, Maciej Pęda, Studio Top&Jazz Dance, Happy Capoeira Ficag, *Teatr Oratorium, Positive Reggae Rockers. Scena cały czas tętniła życiem, a boisko szkolne zamieniło się w taneczny parkiet. Przez większość dnia imprezowiczom świeciło piękne słońce, niczego nie zmieniła kilkuminutowa ulewa. Zabawa trwała w najlepsze, wszakże pogoda to stan ducha.*

Na zakończenie festynu spośród biorących udział w loterii fantowej osób wylosowano zwycięzców, którzy otrzymali atrakcyjne nagrody. Do licznych sponsorów pikniku oraz nagród dołączyła „Społem" WSS Śródmieście, a wraz z nią Spółdzielnia Piekarsko-Ciastkarska, Garmond Press, Unilever, *Przedsiębiorstwo Handlowe AMA oraz dostawca owoców i warzyw BURY Sp. z o.o.*

Piknik był doskonałą okazją do podsumowania konkursu „Baranek Wielkanocny" i wręczenia nagród, biorącym w nim udział członkom Spółdzielni Uczniowskiej PYCHOTKA.

D.B.

O szablę i broszę

XVIII Królewski Turniej Tańców Polskich 2019 odbył się w dniach 11-12 maja w Centrum Sportu Wilanów m. st. Warszawy przy Zespole Szkół Nr 79 im. St. Kostki Potockiego ul. Wiertnicza 26. Organizowany przez Centrum Kultury Wilanów turniej już po raz 18. (osiągając, tym samym pełnoletność) odbył się pod patronatem Stowarzyszenie – Polskiej Sekcji Międzynarodowej Rady Stowarzyszeń Folklorystycznych, Festiwali i Sztuki Ludowej CIOFF. Patronat honorowy nad imprezą objęli: marszałek Województwa Mazowieckiego, burmistrz Dzielnicy Wilanów i przewodniczący Rady Dzielnicy Wilanów.

Witając gości i uczestników turnieju dyrektor Centrum Kultury Wilanów **Robert Woźniak**, zwrócił szczególną uwagę na doniosłość turnieju, w tym jakże wyjątkowym miejscu, jakim jest Wilanów.

Wśród zalewu nowoczesnych tańców niesamowite jest to, że młodzi ludzie chcą tańczyć i pasjonują się tańcem narodowym. Od lat na to taneczne wydarzenie przyjeżdżają uczestnicy z całej Polski. W tegorocznej edycji wzięły udział 123 pary prezentujące polkę, krakowiaka, mazura, kujawiaka czy oberka. Pierwszy dzień był dniem eliminacji. Drugi rozpoczął się królewskim polonezem, otwierając tym samym niedzielną rywalizację finałową i wyłaniając najlepsze pary w poszczególnych kategoriach, na które czekały „królewska szabla i brosza".

Królewski Turniej Tańców Polskich to gwarancja niepowtarzalnego klimatu związana z królewską historią i urokiem Wilanowa. Jego międzypokoleniowy charakter buduje więź między uczestnikami i całym środowiskiem tanecznym. Niezwykłym walorem turniejów wilanowskich jest muzyka na żywo, pięknie ukwiecony parkiet i dekoracje. Wizja Centrum Kultury Wilanów: „Biegniemy z duchem czasów, pamiętając o naszych korzeniach", niech będzie podsumowaniem, tych Królewskich tanecznych zawodów.

Wśród sponsorów tegorocznych zmagań, znalazła się „Społem" WSS Śródmieście, a wsparli ją nagrodami dla zwycięzców partnerzy: Krajowa Platforma Handlowa „Społem" oraz Firma „Florentyna"

D.B.

Dar Uśmiechu

Kilka chwil radości, uśmiech na twarzy, zapomnienie o chorobie, choć na chwilę, podarowali podczas wizyty 14 maja w Szpitalu dla Dzieci przy ul. Kopernika w Warszawie, małym pacjentom aktorzy „Teatru za jeden uśmiech" z Krakowa.

W trakcie przedstawienia „Świerszcz Maurycy i banda komara" mali pacjenci obejrzeli zabawną historię łąkowego poety, romantycznego i wrażliwego Świerszcza, który zakochuje się bez wzajemności w małej Mrówce... Wiecznie zapracowana, prozaiczna Mrówka nie zwraca uwagi na romantyczne zaloty, wobec czego Świerszcz ulega namowom łąkowego rzezimieszka – Komara i przystaje do jego bandy, licząc, że w ten sposób zaimponuje swej wybrance… Teraz dopiero w jego życiu zaczynają się prawdziwe kłopoty… Chcąc zdobyć poklask kolegów, zaczyna zachowywać się tak jak oni – straszy młodsze i słabsze owady, dopuszcza się kradzieży, odrzuca prawdziwych przyjaciół i popada w coraz większe tarapaty… Dopiero gdy swym zachowaniem krzywdzi także Mrówkę zaczyna rozumieć, że wybrał złą drogę. Potrzebuje jednak wsparcia przyjaciół by umieć powiedzieć „Nie" komarowi i odważyć się dać mu nauczkę…

Przedstawienie wywołało wśród małych pacjentów niezwykłą ciekawość. Było naprawdę wesoło. Na koniec dzieci otrzymały upominki. Cegiełkę do wywołania uśmiechu na małych buziach, dołożyła między innymi sponsorami „Społem" WSS Śródmieście.

DANUTA BOGUCKA

CO PISZĄ INNI?

Biznes odpowiedzialny

Duże firmy angażują się w działania społecznej odpowiedzialności biznesu. Robi to już 80 proc. z nich. CSR zwiększa zaufanie do przedsiębiorstwa – 83 proc. przedstawicieli pokolenia Y uznaje, że sukces firmy powinien wykraczać poza wyniki finansowe. Zdecydowana większość uważa, że największe firmy mają odpowiedni potencjał, by rozwiązywać problemy gospodarcze i społeczne. Przykładem takiego przedsiębiorstwa, jest Benefit Systems. Firma jako pierwsza spółka publiczna z regionu Europy Środkowo-Wschodniej otrzymała tytuł B Corporation przyznawany organizacjom, które w strategie działalności trwale wpisują zasady społecznej odpowiedzialności biznesu.

– Rośnie społeczna odpowiedzialność biznesu, bo jak wskazują badania Francusko-Polskiej Izby Gospodarczej, ponad 80 proc. respondentów uważa to za istotny element strategii firm i życia gospodarczego. W szczególności młodzi ludzie przywiązują do tego istotną wagę – ocenia w rozmowie z agencją informacyjną Newseria Biznes 20 maja br. Izabela Walczewska-Schneyder, członek zarządu Benefit Systems.

Badanie „CSR w praktyce – barometr Francusko-Polskiej Izby Gospodarczej" wskazuje, że firmy angażują się w działania CSR ze względu m.in. na zwiększające się zaufanie wśród pracowników (35 proc.) i klientów (32 proc.). Blisko 40 proc. firm ma świadomość korzyści z prowadzenia działalności zgodnie z zasadami CSR. Potwierdzają to wyniki badania The 2018 Deloitte Millennial Survey. Dla 83 proc. badanych przedstawicieli pokolenia Y sukces przedsiębiorstwa powinien oznaczać coś więcej niż tylko wyniki finansowe. Dla 75 proc. międzynarodowe korporacje mają potencjał, by rozwiązać problemy społeczne czy te związane z ochroną środowiska.

– Dodatkowo Unia Europejska w ramach swoich wytycznych oraz ONZ z Celami Zrównoważonego Rozwoju również zachęcają czy wręcz zobowiązują firmy do raportowania niefinansowego, czyli mówienia o tym, jak wygląda u nich strategia zrównoważonego rozwoju – wskazuje Izabela Walczewska-Schneyder.

W raporcie Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Odpowiedzialny biznes w Polsce. Dobre praktyki" jest już 1 549 praktyk zgłoszonych przez 229 firmy. W ciągu roku oznacza to ok. 30-proc. wzrost. Coraz więcej firm nie tylko angażuje się w dobre praktyki, lecz także rozwija całą strategię CSR. Tak robi m.in. Benefit Systems. Inicjatywy tej spółki zostały po raz pierwszy opisane w 17. edycji raportu.

– Benefit Systems to firma, w której odpowiedzialny rozwój jest wręcz wbudowany w model biznesowy. Jesteśmy operatorem kart MultiSport, odpowiadamy więc na istotny społeczny problem, który dotyczy niskiej aktywności fizycznej Polaków – podkreśla członek zarządu Benefit Systems.

Obecnie w Polsce z programu MultiSport korzysta ponad milion osób. Prawie 80 proc. użytkowników przyznaje, że karta motywuje ich do podejmowania aktywności fizycznej. A to istotna sprawa, bo brak ruchu Światowa Organizacja Zdrowia uznała za czwartą przyczynę śmiertelności na świecie.

– Z działaniami aktywizującymi fizycznie staramy się docierać do różnych grup społecznych. W zeszłym roku rozpoczęliśmy dwie nowe inicjatywy: to karta MultiSport Senior dla osób powyżej 60. roku życia, a także projekt Aktywne Szkoły MultiSport, w którym promujemy aktywność ruchową wśród uczniów szkół podstawowych – wymienia Izabela Walczewska-Schneyder.

Od 2015 roku Benefit Systems prowadzi też program filantropijno-wolontariacki Dobry MultiUczynek, który zachęca pracowników spółki do zgłaszania mikroprojektów wspierających osoby organizacje pozarządowe czy osoby potrzebujące. W ciągu trzech ostatnich lat pracownicy zrealizowali ponad 80 takich MultiUczynków. Od 2018 roku użytkownicy kart MultiSport mogą zgłaszać pomysły promujące aktywność fizyczną wśród lokalnych społeczności.

Pod koniec ubiegłego roku spółka Benefit Systems dołączyła do globalnego ruchu firm B Corp, otrzymując odpowiedni certyfikat. Potwierdza on społeczne zaangażowanie przedsiębiorstw w pięciu obszarach: ład korporacyjny, polityka zatrudnienia, wpływ na społeczności otaczające firmę, relacje z klientami i ochrona środowiska.

– Certyfikacja B Corp pokazuje, jaki wpływ mamy na świat. Organizacja B Lab, która prowadzi certyfikację, ma określone motto: Nie chodzi o to, żeby być najlepszym na świecie, ale żeby być najlepszym dla świata. W tej chwili jest blisko 2 800 firm z certyfikatem w 60 krajach świata. W Polsce i regionie Europy Środkowo-Wschodniej jesteśmy jedyną spółką publiczną, która uzyskała ten certyfikat – mówi Izabela Walczewska-Schneyder.

Opr. Red.

HANDEL 2019

Dylematy podatkowe

Podatki, zarówno te bezpośrednie, jak i pośrednie, takie jak akcyza czy VAT, to dla państwa nie tylko sposób na pozyskanie środków do budżetu, ale też narzędzie do stymulowania rozwoju poszczególnych branż i kształtowania pozytywnych zachowań konsumenckich. I w drugą stronę – błędne decyzje w sprawie stawek podatków mogą powodować problemy danego sektora, prowadzić do upadłości działających w nim firm, ale też zniechęcać konsumentów do konkretnych produktów. To dlatego niektóre propozycje zmian w VAT budziły takie wątpliwości.

– Im mniejsze obciążenia podatkowe, tym wzrost gospodarczy powinien być większy, ponieważ wtedy mamy większe możliwości inwestowania w sektorze prywatnym, który znakomicie wie, jak sobie zagospodarować ten niezapłacony zysk w formie podatków – mówi 23 maja br. agencji informacyjnej Newseria Biznes prof. Marian Podstawka z Wydziału Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. *– Natomiast drugą stroną medalu jest to, że jeżeli będą niższe podatki, niższe wpływy do budżetu, to nie będzie środków na edukację, administrację, bezpieczeństwo czy ochronę zdrowia. Zatem to wymaga pewnej równowagi i godzenia interesów.*

Nowa matryca VAT, zaproponowana przez Ministerstwo Finansów, miała być neutralna dla budżetu, czyli suma wpływów powinna pozostać bez zmian: jedne stawki miały wzrosnąć, inne spaść. Proponowany projekt od początku budził jednak sprzeciwy różnych zainteresowanych branż. Wśród nich byli producenci soków, nektarów i napojów owocowych z wysoką zawartością soku. Resort finansów proponował – zamiast dotychczasowych, obowiązujących od 25 lat dla wszystkich kategorii 5 proc. VAT-u – podniesienie do 23 proc. stawki dla nektarów i napojów. Później ministerstwo złagodziło swoje stanowisko, godząc się najpierw na 8-proc. stawkę na nektary, a potem obniżając ją do 5 proc. Problem jednak w tym, że największy udział w rynku mają napoje. A tu resort pozostał nieugięty. W połowie marca Sejm zawiesił prace nad matrycą, ale jej los nadal nie jest jeszcze przesądzony.

– Gdyby ta matryca była zastosowana, to nie moglibyśmy w zasadzie produkować napojów, bo ich cena na tyle podskoczy, że konsument odejdzie od tych wyrobów – tłumaczy Julian Pawlak, prezes Krajowej Unii Producentów Soków. *– Od kiedy w grę wszedł obniżony VAT dla napojów, ich produkcją zajęły się firmy polskie. Smaki, które są preferowane przez konsumentów, są oparte głównie o jabłko, czarną porzeczkę, wiśnię, aronię, czyli polskie owoce. Wyliczyliśmy, że w branży napojów zatrudnienie zmniejszyłoby się o 25 procent, natomiast ubytek zakupu owoców od rolników polskich byłby na poziomie 150 tys. ton, w tym 120 tys. ton jabłek.*

To oznaczałoby także problemy dla sadowników, którzy i tak mają trudności ze zbytem swoich surowców przez rosyjskie embargo i konkurencję owoców sprowadzanych z Ukrainy, Turcji czy Chin. Zmniejszenie rynku zbytu na polskie jabłka o 120 tys. ton to duży cios dla rodzimych sadowników. Ta wielkość produkcji przekracza cały eksport polskich jabłek do Afryki i Azji. Tylko w ubiegłym roku wyniosła ona 95 tys. ton.

– Pozostaje jeszcze kolejny obszar – tworzenie takich obciążeń podatkowych, takiej polityki podatkowej, która by sprawiała, że nasze podmioty gospodarcze będą miały szansę konkurować na rynku europejskim i światowym. Jeżeli te obciążenia będą zbyt duże, to siłą rzeczy nasze przedsiębiorstwa utracą konkurencyjność – wskazuje prof. Marian Podstawka.

Dzięki preferencyjnej stawce podatkowej rozwinęła się w Polsce kultura produkcji i zakupu napojów o wysokiej zawartości soków – 20-30-proc. Podniesienie VAT-u o 18 pkt proc. mogłoby zaważyć o wzroście ceny nawet o 1,3 zł na litrze napoju i odstraszyć konsumentów. Ponieważ napoje, inaczej niż soki, zaspokajają potrzebę orzeźwienia, a nie stanowią substytutu owoców, kupujący prawdopodobnie przerzuciliby się na tańsze, wspomagane sztucznymi barwnikami i aromatami, mniej zdrowe produkty.

Innym przykładem wpływu państwa na kształtowanie postaw konsumenckich poprzez podatki jest branża alkoholowa. Wysoka akcyza na alkohole mocne i preferencyjne warunki fiskalne i reklamowe dla piwa przełożyły się na zmianę struktury spożywania tych kategorii produktowych. O ile przed transformacją 70 proc. alkoholu spożywano w postaci wódki, to od 1996 roku piwo zaczęło przeważać i dziś odpowiada ono za dwie trzecie konsumpcji. Proporcje wpływów z akcyzy pozostały natomiast niezmienione.

– Akcyzę na alkohole wysokoprocentowe podwyższano tyle razy i tak wysoko, że tak naprawdę nie ma już w tej chwili możliwości jej podwyższenia. W 2014 roku próbowano to zrobić, ale okazało się, że natychmiast nastąpił spadek wpływów budżetowych i bardzo istotny spadek legalnych zakupów, a co za tym idzie, spadek produkcji – podkreśla Dawid Piekarz, wiceprezes Instytutu Staszica. *– Z drugiej strony fakt istnienia ustawy o wychowaniu w trzeźwości sprawia, że nie ma pewnej woli politycznej ustanowienia jednego spójnego systemu podatkowego dla różnego rodzaju alkoholi. Jednym z uzasadnień jest właśnie to, że trzeba zmieniać strukturę konsumpcji, nie patrząc na to, że ta struktura jest od 20 lat zmieniona.*

Opr. Red.

● Prawo na co dzień ● Prawo na co dzień ●

Zmiany dotyczące RODO *od 4 maja 2019 r.*

W Dzienniku Ustaw opublikowano ustawę w poz.730 z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Ustawa ta wprowadzi do aktualnego porządku prawnego szereg zmian, w tym m.in. w Kodeksie pracy.

W Kodeksie pracy został znowelizowany art.22 w sprawie pozyskiwania przez pracodawcę informacji o kandydacie do pracy :

– na żądanie pracodawcy -imię i nazwisko; datę urodzenia; dane kontaktowe wskazane przez taką osobę; wykształcenie; kwalifikacje zawodowe; przebieg dotychczasowego zatrudnienia oraz podania dodatkowo danych osobowych obejmujących: adres zamieszkania;) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;

inne dane osobowe pracownika, a także dane osobowe dzieci pracownika i innych członków jego najbliższej rodziny, jeżeli podanie takich danych jest konieczne ze względu na korzystanie przez pracownika ze szczególnych uprawnień przewidzianych w prawie pracy; wykształcenie i przebieg dotychczasowego zatrudnienia, jeżeli nie istniała podstawa do ich żądania od osoby ubiegającej się o zatrudnienie; numer rachunku płatniczego, jeżeli pracownik nie złożył wniosku o wypłatę wynagrodzenia do rąk własnych,

– za zgodą pracownika lub kandydata – pracodawca może pozyskiwać inne dane nawet wrażliwe i biometryczne, jeśli są one niezbędne i pracownik przekaże je z własnej inicjatywy, np. pochodzenie etniczne, przynależność do związków zawodowych, stan zdrowia, poglądy polityczne, orientację seksualną. chodzi nie tylko o stosowanie np. czytników linii papilarnych lub urządzeń skanujących tęczówkę oka, ale o wszystkie technologie, które umożliwiają jednoznaczną identyfikację danej osoby.

Udostępnienie pracodawcy danych osobowych następuje w formie dobrowolnego i świadomego oświadczenia osoby, której dane dotyczą. Pracodawca może żądać udokumentowania danych osobowych osób, w zakresie niezbędnym do ich potwierdzenia. Wyjątek obejmuje dane dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa (mogą być przetwarzane tylko wtedy, gdy przepis prawa będzie przewidywał obowiązek ich żądania przez pracodawcę bądź podania przez kandydata do pracy/pracownika).

Co istotne, brak zgody pracownika albo kandydata lub jej wycofanie nie może być podstawą niekorzystnego traktowania kandydata do pracy/pracownika, a także nie może powodować wobec niego jakichkolwiek negatywnych konsekwencji, zwłaszcza nie może stanowić przyczyny uzasadniającej odmowę zatrudnienia, wypowiedzenia umowy o pracę lub jej rozwiązania bez wypowiedzenia przez pracodawcę. Do przetwarzania danych wrażliwych mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające **pisemne** upoważnienie do ich przetwarzania wydane przez pracodawcę. Osoby te obowiązane są do zachowania danych wrażliwych w tajemnicy.

Z katalogu danych osobowych, których można było dotychczas żądać od kandydata do pracy usunięto imiona rodziców oraz miejsce zamieszkania (adres do korespondencji), wprowadzając w miejsce tych drugich - dane kontaktowe wskazane przez zainteresowanego (może to być np. adres e-mail, numer telefonu).

Ponadto został znowelizowany art. 22 [2] Kodeksu pracy dotyczący monitoringu w zakładzie pracy. Monitoring nie obejmuje pomieszczeń udostępnianych zakładowej organizacji związkowej oraz monitoring nie obejmuje pomieszczeń sanitarnych, szatni, stołówek oraz palarni, chyba że stosowanie monitoringu w tych pomieszczeniach jest niezbędne i nie naruszy to godności oraz innych dóbr osobistych pracownika, w szczególności poprzez zastosowanie technik uniemożliwiających rozpoznanie przebywających w tych pomieszczeniach osób. Monitoring pomieszczeń sanitarnych wymaga uzyskania uprzedniej zgody zakładowej organizacji związkowej, a jeżeli u pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa – uprzedniej zgody przedstawicieli pracowników wybranych w trybie przyjętym u danego pracodawcy.",

Opr. MONIKA BOBKE

SMAKI WARSZAWY

Trzy bistra

W ostatnim czasie na wciąż zmieniającej się mapie gastronomicznej stolicy pojawiły się trzy nowe bistra. Wszystkie w lokalach dwóch WSS Społem – Śródmieście i Wola. I tak najwcześniej, bo w październiku ubr. pojawił się obok targowiska, na parterze śródmiejskiej, popularnej Hali Mirowskiej, od strony al. Jana Pawła II, BAR TARGOWY. Zdominowany przez czerń i szarości, nawiązuje nowoczesnym, surowym wystrojem do macierzystej restauracji Ed Red na I piętrze. Przy wysokich stołach, na wysokich taboretach, obserwujemy przez duże witryny ruch uliczny, albo z drugiej strony zręczne popisy barmanów.

Jednak, zamiast drogich steków, jak na górze, serwuje się tutaj tanie przekąski do piwa i wódki. Polecam zwłaszcza tradycyjnego tatara ze szprotkami, nóżki, szczupaka faszerowanego, śledzie, deskę własnych wędlin. Do tego świetne czeskie piwo beczkowe Litovel, albo zimny szot z lodu w dobrym „targowym" towarzystwie. Lokal czynny od 12-tej do późnego wieczora.

Zupełnie inny charakter ma otwarte niedawno, 1 maja, bistro DADDY COOL przy śródmiejskich Delikatesach na Nowym Świecie 53. W miejsce malutkiego barku z pieczonymi ziemniakami, powstało teraz, dzierżawione od WSS Śródmieście, w modnym stylu street food, bistro. Polecają w nim m.in. hummus, falafel, wytrawne gofry, kolorowe koktajle z sezonowymi ziołami i wiele innych dietetycznych artykułów – do konsumpcji na miejscu i na wynos. Obecnie w czerwcowe upały najlepiej pić zielone koktajle warzywno-owocowe.

Wita nas entuzjastyczna, młoda załoga i zaprasza do wnętrza na tle zielonych kafelków, albo do letniego ogródka. Stąd blisko do ruchliwych przystanków autobusowych i dalej szlakiem królewskim, albo w stronę Zamku Królewskiego i na Starówkę, albo na Rondo de Gaulle'a i na Plac Trzech Krzyży.

O trzecim bistrze, w lokalu WSS Wola u zbiegu ulic Żelaznej i Al. Solidarności, PRZYSTANEK 16, pisze na str. 1–3 nasza koleżanka Jola Jędrzejewska. Dodam tylko, że mam osobisty sentyment do tego miejsca, gdyż wiele lat temu dojeżdżałem tu tramwajem do liceum nr 30 im. Waleriana Łukasińskiego, mieszczącego się vis a vis w obecnym budynku Urzędu Dzielnicy Wola. Obok jest słynny szpital św. Zofii i przedszkole zakonne. Żelazną jeździły niegdyś tramwaje: 8, 11 i 32. Właśnie do nich nawiązuje nazwa bistra, a jego numer do numeru 16 sklepu spożywczego WSS Wola, w tym samym budynku.

Gratulując serdecznie prezesowi Januszowi Szczękulskiemu i społemowcom wolskim, polecam na PRZYSTANKU 16 szczególnie takie rewelacyjne promocje, jakie były w maju: sałatka Cesar z kurczakiem za 13 zł, kawa z ciastkiem za 10 zł. Lunch za 22 zł obejmował dwa dania, np.: zupa krem do wyboru – brokułowa lub kalafiorowa, żeberka duszone z puree ziemniaczanym, surówką i lemoniada. Moje ulubione cappuccino za jedyne 6 zł.

Oczywiście do beczkowego żywca można szybko spożyć grillowaną kaszankę lub kiełbaskę, a także pierogi, czy burger. Te specjały są dostępne także z dowozem, zamawianym na portalu pyszne.pl. **Konieczne jest, by nowe bistro miało swojego facebooka. Jako jego fan, mogę też zorganizować tu np. śniadanie prasowe dla dziennikarzy z popularnych portali i gazet warszawskich. Siła internetu i mediów jest wielka!**

SMAKOSZ

DOMOWE DANIA

SEZON NA SZPARAGI

Krótki sezon na szparagi trzeba wykorzystać najlepiej, jak to tylko możliwe. Szparagi mają liczne właściwości i wartości odżywcze, a przy tym mało kalorii. Dodatkowo są jednym z najskuteczniejszych afrodyzjaków.

Szparagi w boczku

● 1 pęczek szparagów ● 250 g boczku wędzonego, pokrojonego w cienkie plastry ● sól ● pieprz

Ze szparagów oderwać twarde końcówki. Umyć i posypać solą. Każdy szparag zawinąć w jeden plaster boczku. Ułożyć je na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia. Piec w temperaturze 180°C przez 20-25 minut do zarumienienia boczku. Na ostatnie 5 minut włączyć termoobieg.

Jajecznica ze szparagami

● 3 jajka ● 1 łyżeczka masła ● 4 sztuki zielonych szparagów ● 1 łyżka posiekanego szczypiorku ● sól ● świeżo mielony pieprz

Szparagi umyć i oderwać zdrewniałe końcówki. Pokroić na cztery części. Masło rozpuścić na patelni i podsmażyć na nim szparagi przez 4-5 minut na średnik ogniu. Jajka wbić do miseczki i doprawić solą i pieprzem. Wylać na patelnię i mieszać drewnianą łyżką do uzyskania preferowanej konsystencji. Pod koniec dodajemy szczypiorek. Podawać z ulubionym pieczywem.

Szparagi w serowym sosie

● pęczek szparagów białych ● czubata łyżka masła ● 100 g topionego serka śmietankowego ● 300 ml śmietany 18% ● 50-100 ml bulionu warzywnego ● łyżka mąki ● koperek ● sól ● pieprz biały ● chili ● gałka muszkatołowa

Szparagi umyć, obciąć zdrewniałe końce (ok. 3 cm), obrać zaczynając od główki do dołu. Ugotować na parze około 12-15 minut. Na małej patelni rozpuścić masło, wsypać mąkę, szybo mieszać (nie złocić). Dolać bulion, cały czas mieszając, zagotować, dolać śmietanę, wrzucić pokrojony serek, mieszać aż sos zrobi się aksamitny, bez żadnych grudek, zagotować. Gotowy sos doprawić solą, pieprzem, chilli, szczyptą gałki, posypać posiekanym koperkiem. Gotowe szparagi polać gorącym sosem, posypać chilli.

Tarta ze szparagami

● pęczek białych lub zielonych szparagów ● 200 g mąki ● 150 g margaryny ● 2 łyżki zimnej wody ● ½ szklanki mleka ● 2 jajka ● 100 g sera żółtego ● sól ● pieprz

Mąkę ze szczyptą soli i margaryną posiekać,dodać 2 łyżki zimnej wody i zagnieść ciasto. Zawinąć w folię i włożyć na ok 60 min do lodówki. Szparagi oczyścić, ugotować al dente, odsączyć i pokroić w mniejsze kawałki. Formę do tarty wylepić ciastem, na cieście ułożyć gęsto pokrojone szparagi i włożyć do piekarnika nagrzanego do 200°C na około 15–20 min. Zrobić sos: jajka rozmieszać z mlekiem, dodać utarty na grubych oczkach ser oraz sól i pieprz do smaku, wymieszać. Podpieczoną tartę wyjąć z piekarnika, polać równomiernie sosem i ponownie włożyć (200°C) na około 15 minut.

TARTINKA

29 czerwca imieniny Piotra i Pawła

Gdy Piotr z Pawłem w deszczu
uderzy, słońce za mgłą
tydzień leży.

Jeśli św. Piotr ze św. Pawłem płaczą,
to przez cały tydzień ludzie słońca
nie zobaczą.

Piotr i Paweł tak na niby sieją
w lasach pierwsze grzyby.

Św. Piotr, gdy się rozgrzeje,
wiosna prędko
nie przyspieszeje.

Na św. Pawła połowa zimy
przepadła.

Kiedy w Pawła jest pogodnie,
to we żniwa jest dorodnie

Kiedy na Pawła leje,
dobrych zbiorów
miej nadzieję

HOROSKOP

Baran 21.III-20.IV
Zgodnie z twoim charakterem sprawy błahe staraj się załatwić bezzwłocznie. Podobnie jak do tej pory rozum i intuicja cię nie zawiodą

Byk 21.IV-21.V
W tym miesiącu wszelkie plany realizuj systematycznie krok po kroku. Nie ulegaj emocjom przy sprawach trudnych.

Bliźnięta 22.V-21.VI
Podobnie jak każdego miesiąca i teraz nie będziesz narzekać na nudę. Spotkania towarzyskie powinny wypełnić wolne chwile.

Rak 22.VI-22.VII
Staraj się nie rozpatrywać niczego w kategoriach zysku i strat. W dążeniu do celu kieruj się intuicją i wyczuciem sytuacji.

Lew 23.VII-22.VIII
Czasami powinieneś się zatrzymać i zastanowić czy na pewno jesteś przekonany o słuszności swoich działań. Czy komuś nie szkodzisz.

Panna 23.VIII-22.IX
Czas na poważne rozmowy w kręgu najbliższych. Czasami poprawne relacje są ważniejsze od dóbr materialnych.

Waga 23.IX– 23.X
W podejmowanych w tym miesiącu działaniach musisz oddzielić sprawy ważne od mniej ważnych. Ambitne cele dasz radę udźwignąć.

Skorpion 24.X-22.XI
Dzięki swojemu charakterowi zjednasz sobie nowych znajomych. Sprawy domowe staraj się załatwiać na bieżąco.

Strzelec 23.XI.-23.XII
W poszukiwaniu nowych wyzwań pomoże ci otoczenie. Pomysłów nie zabraknie. Czas zaplanować letni wypoczynek.

Koziorożec 24.XII-20.I
Nie trwaj przy wspomnieniach jakie by one nie były, trzeba iść do przodu. Ważne aby nie stracić kontaktu z najbliższym otoczeniem.

Wodnik 21.I-20.II
Czerwcowe dni będą sprzyjać spotkaniom niekoniecznie aranżowanym przez ciebie. Jeśli już zaplanuj wszelkie formy spędzenia czasu na łonie natury.

Ryby 21.II-20.III
Staraj się przebywać w gronie osób z którymi lubisz rozmawiać. Wszystkim przyda się regeneracja sił po wiosennych miesiącach. **J.J.**

KRZYŻÓWKA NR 6 *z hasłem*

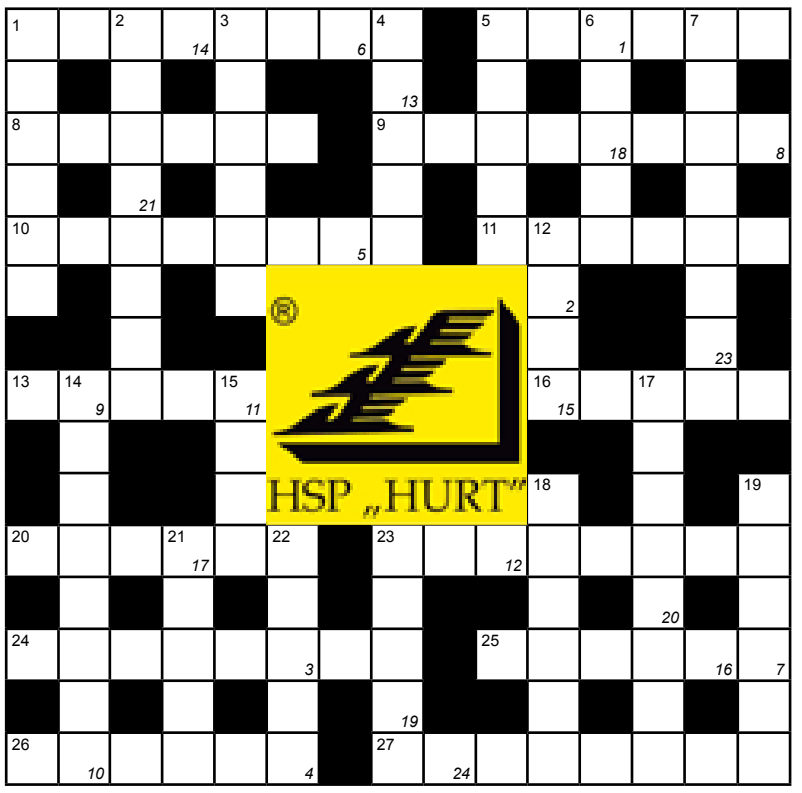

Poziomo: 1) stolica stanu Dakota, 5) popularnie o piwie, ale nie browar, 8) działo, 9) właściciele kramów na targowisku, 10) zatrudniony w usługach, 11) konieczne na kopertach, 13) Albrecht założyciel instytutu rolniczego w Calle, 16) producent schłodzonych frytek, 20) trzeba go wykonać, 23) krzaczasta roślina z dyniowatych, 24) dobre odżywianie, 25) podróż po sawannie, 26) Paweł ur. 1957 pisarz, krytyk, literacki, dziennikarz autor „Opowiadania na czas przechadzki", 27) placówka dyplomatyczna.

Pionowo: 1) sprawa nie warta uwagi, 2) popularne schronisko w Karkonoszach, 3) ptak owadożerny z Ameryki Płd., 4) nazwisko polityka, 5) czytana przy porannej kawie, 6) zjawisko atmosferyczne, 7) Krzysztof dla znajomych, 12) los, 14) stolica stanu Hawaje, 15) dla aktora, 17) krzywa jednakowej gęstości optycznej w fotografii, 18) herb szlachecki używany przez Potockich, 19) jest nią laka, 21) imię męskie, 22) kilka kobiet o imieniu Zofia, 23) w kiosku Kolportera lub hydrauliczna.

Karty pocztowe z dopiskiem Krzyżówka nr 6 prosimy przesłać na adres redakcji do dnia **30 czerwca 2019 r.** Prawidłowe odpowiedzi drogą losowania będą premiowane nagrodą niespodzianką ufundowaną przez **HSP „HURT"**

Rozwiązanie krzyżówki nr 4/19

Poziomo: 1) Warszawa, 5) pająki, 8) Loreto, 9) malejący, 10) Tatarzyn, 11) amorek, 13) lokum, 16) Arpad, 20) Emirat, 23) karabele, 24) rezultat, 25) Urbain, 26) szczur, 27) Pasewalk.

Pionowo: 1) wzloty, 2) roratnik, 3) zatarg, 4) Amman, 5) palma, 6) jajko, 7) kuchenka, 12) Mila, 14) omomierz, 15) msza, 17) przewaga, 18) Zabrze, 19) sernik, 21) rausz, 22) tatar, 23) katap. **Hasło: WIELKANOC z MAJONEZEM KIELECKIM**

Nagrodę ufundowaną przez Wytwórczą Spółdzielnię Pracy Społem w Kielcach otrzymuje **Marcin Zakrzewski** z Warszawy.

Społemowiec Warszawski

MIESIĘCZNIK WARSZAWSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI SPOŻYWCÓW. Adres redakcji: 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 53, tel. 22 620-21-18. fax 828-80-31.
Redaktor naczelny – DARIUSZ GIERYCZ, e-mail: dgierycz@op.pl Stali współpracownicy: Monika Bobke, Danuta Bogucka, Marek Grabowski, Jolanta Jędrzejewska, Jarosław Żukowicz.
PRENUMERATA ROCZNA dostępna tylko za pośrednictwem redakcji. Cena 60 zł (plus VAT). Adres e-mail: spolemowiec@wss.społem.org.pl
WYDAWCA: „Społem" Warszawska Spółdzielnia Spożywców Śródmieście 00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 53.
DRUK: COAR, 02-903 Warszawa, ul. Powsińska 69/71. ISSN 1231-2967